

Forfatter: Hostrup, C.

Titel: EN SPURV I TRANEDANS

Citation: Hostrup, C.: "EN SPURV I TRANEDANS", i Hostrup, C.: *Komedier og Digte*, udg. af Aage Marcus ; Overbibliotekar, Dr. phil. H. Topsøe-Jensen , 1954, s. 129. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hostrup01-shoot-workid75661.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Komedier og Digte

EN SPURV I TRANEDANS SANGSPIL (1846)

130

PERSONER.

- Konsul VARBJERG.
- FRUEN.
- LUISE, deres Datter.
- Baron EBERSDORF.
- Kammerjunker PILSE.
- MARGRETE, Stupige hos Konsulens.
- Dronning GUNHILD.
- HALLING, RUS.
- KLINT. Kandidat.
- HUTTER, Studenter.
- SØREN TORP, Studenter.
- ELLER, Studenter.
- LASSEN, Studenter.
- Skomager TOKKERUP.
- MINE, hans Datter.
- PETER RAVN, Skræddersvend.

131

FØRSTE AKT.

Et Værelse paa Fortunen.

FØRSTE SCENE.

En Del Studenter, hvoriblandt Halling, Klint, Hutter, Søren Torp, Eller og Lassen sidde og holde Gilde.

KOR.

Mel. Fr. S. 27.

1.

For Frihed
er denne Skaal udbragt!
Væk med de Baand, som Aanden trykker!
Mod Despoti, mod Fordom og Nykker -

De klinke.

Kling klang! -
vi kæmper uforsagt.

2.

For Danmark
er denne Skaal udbragt!
Kom kun, I Fjender, nære, fjerne!
Sønnerne kan vel Moderen værne -
Kling klang! -
mod Trældom og Foragt.

3.

For Norden
er denne Skaal udbragt!
Det bliver et, som et vil være;
Baandet skal strammes uden at snære -
Kling klang! -
thi Blodets Røst er vakt.

HALLING.

Hør, det bliver altfor langt, lad os nu faa det næstsidste Vers.

132

KOR.

4.

For Kvinden
er denne Skaal udbragt!
Herligst er Kamp og sødest Sejer,
naar i de skjønnes Række man ejer -
Kling klang!

en allieret Magt.

5.

Studenten
vor sidste Skaal er bragt!
Kraften han faa, som er ham nødig,
til af Filisterkampen han mødig -
Kling klang! -
i Graven bliver lagt!

De drikke.

HUTTER
rejser sig.

Stille! - Nordiske Studenter! En ny Æra udfolder sig for os! Vor Dvaletid er forbi, vor Daadstid stunder til. Nordens Broderfolk række hverandre Haanden over Sundet og Kjølen og det brusende Kattegat.

LASSEN
drukken.

Saa maa de have Pokkers lange Arme.

HUTTER.

Forskaan os for dine Flovser! - Broderfolkene række hverandre Haanden over Sundet, Kjølen og det brusende Kattegat; de smelte sammen med Hjerter og Tunge, Baanden knyttes igjen. Margrete begyndte; men hun plantede kun en Spire, hun lagde kun et Æg. Spiren er gjødet med Strømme af Blod, Ægget er udruget i Kampens Hede. - *Brøler.* Nordiske Brødre! ser eder om! Unionen kommer!

HALLING.

Jeg protesterer!

HUTTER.

Hvad? protesterer du mod Unionen?

HALLING.

Nej, men imod at du bestandig taler 133 derom. Man kan ogsaa faa for meget af det gode. *Til de andre.* Ikke sandt?

ALLE.

Jo!

KLINT.

Halling har Ordet.

HUTTER.

Men jeg maa bemærke -

ALLE.

Stille, Hutter!

LASSEN.

Kom, Hutter - du er min Ven - lad os drikke dus!

HUTTER

vred.

Aa, vi er jo dus.

LASSEN.

Lader os ligesom Nordens Mænd række hinanden Haanden over Bordet og den brusende Punschebolle.
Hahaha! Hør, veed du hvad, du er udmærket grinagtig.

KLINT.

Halling skal tale.

HALLING.

Nu vel da! *Rejser sig.* Ogsaa mine Ord skal sigte til en Union, dog ikke til den store, verdenshistoriske mellem Nordens Mænd, men til den lille, ældgamle og dog evigunge, den Union, der sluttet mellem Mand og Kvinde.

ALLE.

undtagen Hutter.

Bravo!

HALLING.

Lad os for en Stund glemme Folkenes Fremtidsforhaabninger og dvæle ved vore egne; lad os huske paa, at vi ikke er Statsmænd, men unge Mennesker! - Op med en Sang!

KOR.

Mel. Glad såsom fuglen i morgonstunden. (O. Lindblad).

Sparsomt i Norden vi Blomster finde,
Farven er bleg kun, og svag deres Duft;
Blomsten hos os er den dejlige Kvinde,
frodigst hun gror i den nordiske Luft.
Hende vi elske, mens Hjertet det slaar;
hende vi prise, mens Læben formaar.
Lokkerne bløde og Væxten den slanke,
Klang i sin Stemme og Snildhed i Blik,
Ild i sit Hjerte og Renhed i Tanke,
det hun i Arv efter Moderen fik.

134

HALLING.

En Skaal da for hende, vore Drømmes Lyst, vort Livs Haab, vort Arbejdes Løn! hende vil vi vie dette Glas, hvad enten vi alt har vundet hende, eller kæmpe for hende, eller endnu kun længselsfuldt søge.

De klinke.

LASSEN

gaar hen til Halling.

Bravo, Halling! Luise Varbjerg leve!

HALLING

slaar ham forbitret Glasset ud af Haanden.

LASSEN

Er du gal? sikken Maner!

KLINT.

Hvad fejler dig, Halling?

HALLING.

Aa han skal ikke komme med sine Fornærmelser.

LASSEN.

Men jeg siger jo ikke andet, end at Luise Varbjerg -

HALLING.

Ti stille!

KLINT

trækker Halling tilside.

Du ser jo nok, at han er fuld.

Taler med ham.

LASSEN.

Og saa spilder han ned ad min rene Krave.

SØREN TORP.

Maa jeg komme til! - I se, at der er opstaaet en Splid mellem Halling og Lassen, men disse ere aabenbart kun Redskaber i højere Magters Hænder. Det er ikke dem, der have karamboleret, det er Punschens og Kjærlighedens Aander igjennem dem: det er Bacchus og Venus. Men da vi vide, at disse Guder altid have levet i et særdeles intimt Forhold til hinanden, anse vi deres Splid blot som et Skin og ville derfor nøjere undersøge Sagen. *Til Lassen.* Halling har jo spildt Punsch paa dine Klæder?

LASSEN.

Ja paa min rene Krave.

SØREN TORP.

Det vil altsaa sige: Venus har spildt Punsch paa din Krave. Har Bacchus intet spildt paa 135 dig? Jo, han har spildt sine Gaver paa dig! thi Punsch har gjort dig døsigt i Stedet for opvakt, vrøvlende i Stedet for begejstret.

LASSEN.

Ja det er ganske sandt.

SØREN TORP.

Altsaa, Venus har spildt Punsch paa din Krave, Bacchus har spildt Punsch i din Mave. Men kan dette kaldes Splid? Er dette ikke netop et Vidnesbyrd om deres enige Samvirken. I se det: de høje Guder ere endnu gode gamle Venner, hvorfor ville I, deres Præster, da ikke være det?

HALLING.

Bravo, Søren!

LASSEN.

Kom, min Ven, Halling! lad os drikke dus!

HALLING.

Ja men vi er jo dus.

LASSEN.

Ja men det gjør ingenting. Kom, min Ven!

De klinke.

ELLER

rejser sig.

Mine Herrer! Naar vi ville spørge - naar vi ville gjøre os selv det Spørgsmaal, hvori det er, at vi ere større end vore Forfædre, og vore - og vore - Forfædre; naar vi spørge saaledes, hvad maa vi da svare? Svar mig, mine Herrer! Er det i - i - Styrke?

ALLE.

Nej!

ELLER.

Er det i - i Frihed?

ALLE.

Nej!

ELLER.

Er det i Lærdom?

ALLE.

Nej!

ELLER.

Er det da i - i - Rigdom?

ALLE.

Nej!

ELLER.

Hvori er det da?

HUTTER.

I Vrøvl!

ELLER.

Rigtig! - Ja - det vil da sige - det er rigtignok i - Talen, det er i det - i det, som man 136 kalder det levende Ord. Det levende Ord, mine Herrer! naar jeg udtrykker - naar jeg udtaler dette, mine Herrer, føler De da ikke Deres Sjæl banke - - Deres Hjerte banke? Gjør De ikke, mine Herrer?

ALLE.

Nej!

ELLER.

Jo - jo det gjør De - det veed jeg - det tror jeg - det tænker jeg ganske vist. Det levende Ord, mine Herrer! deri er det, at vi - at vore Forfædre er større - at vi ere ringere end vore Forfæ - jeg mener, at deri -

KLINT.

De vil altsaa udbringe en Skaal for det levende Ord?

ELLER.

Ja - og jeg vil motivere den derved -

KLINT.

De har allerede tilstrækkelig motiveret den. Gid vi maa faa det levende, det vil sige det simple, ærlige, fra Hjertet strømmende Ord i vor Magt.

De klinke og drikke.

HALLING.

Lad os saa faa en rigtig Studentertale.

SØREN TORP og HUTTER.

Ja jeg skal gjerne -

HALLING.

Nej, det maa være Klint.

KLINT.

Ja jeg skal gjerne prøve derpaa, men saa maa I først synge en Sang for at bringe mig i Aande.

KOR.

Mel. Hil dem, som kæmped, som med Ord og Vaaben. (Weyse).

1.

Ensom og mørk og snæver er vor Bolig,
Tummel og Spræl,
Glansen derude maa Studenten rolig
sige Farvel.
Lokkende Toner ind til os sig trænge,
Verden er lys, og Kvinden er saa smuk;
men vi Døren stænge,
skjønt med et Suk.

137

2.

Dog i vort Kammer Fristeren forsvinder
hurtigt igjen;
Verden formindskes, Pigens røde Kinder
brat falme hen.
Højt over Jorden stige vi til Kampen,
Evigheds Porte aabnes for vor Sans,
og vi se ved Lampen
Musernes Dans.

KLINT.

Det er nok! *Rejser sig*. Hvad er det, der gjør et Menneske til Student? Er det Examen artium og det akademiske Borgerbrev? Nej! thi saa vilde Studenterne ikke udgjøre et frit, aandeligt Broderskab, men et Lav som alle de øvrige; saa var de hjemfaldne til Filisteriet. Er det da Kundskaben til Latin og Græsk? Hvis en Students Værdi beroede derpaa, saa Gud hjælpe de fleste af os! Nej det der stempler en Student, det er Studenteraanden, og Studenteraanden er ikke andet end Ungdommen. Ethvert ungt Menneske betragter jeg som Student, naar han er virkelig ung, ikke blot i Aar, men i Sjæl og Sind. Thi det er Ungdommens Kjendemærke at leve sit egentlige Liv i sig selv, stille og indadvendt i Tanke og Drøm, og i sin Stræben mod et rent aandeligt Maal at blæse ad Pengeposer og Kammerherrenøgler og alle Jordens øvrige Guder. Og enhver, der gjør det, han fører et Studenterliv, og ham kalder jeg Broder i Aanden. Leve da alle ægte Studenter, baade med og uden Examen artium.

De klinke og drikke.

LASSEN.

Punsch er en meget god Ting, og for os er den en Hovedsag, for saa vidt som den gaar i Hovedet; men vi maa dog tilstaa rent ud, at den ikke er tilstrækkelig. Jeg ser paa jer alle, at I mangler 138 noget, I savner et sødt I-veed-øj-hvad, men jeg veed, hvad det er, for det er Cigarer. Har I Cigarer?

ALLE.

Nej!

LASSEN.

Vil I have Cigarer?

ALLE.

Ja!

LASSEN.

Ja saa maa I købe dem inde hos Værten, for det vil jeg. Kom saa med mig! Hør du, Hutter! lad mig holde paa dig, for du er nok ikke saa ganske sikker paa Benene.

De rejse sig og ile ud.

ANDEN SCENE.

Klint, som vil følge, bliver standset af Halling.

HALLING.

Farvel, Klint!

KLINT.

Vil du nu gaa hjem? Hvad skal det betyde?

HALLING.

Aa jeg kan ikke længer finde mig i det herude, det bliver saa forfærdelig vildt.

KLINT.

Men hvad gaar der af Russen? var det en gammel Skolemester som jeg, saa kunde jeg begribe det, men du! Hør, det skulde vel aldrig kunne være sandt, at du gaar paa Frieri?

HALLING.

Hvorfor skulde det ikke kunne være sandt?

KLINT.

Hvorfor? fordi det var Synd imod dig selv og den Fane, du har svoret til, hvis du forlovede dig nu. Dertil er du altfor ung.

HALLING.

For ung? nu begynder Filisterstormeren nok selv at blive filistrøs.

KLINT.

Aa du kan nok tænke, at jeg ikke taler om dine pekuniære Udsigter. Du har jo desuden en rig Fader. Men Athene holder mest af ubundne Dyrkere, ligesom hun selv er Jomfru. Forlover du dig nu, saa er du fortabt som Student, saa bliver dit Studium dig kun et Brødstudium.

HALLING.

Men ogsaa for Studeringens Skyld er jeg nødt til at forlove mig. Jeg kan ikke holde ud at læse, jeg er i en evig Uro, som jeg maa gjøre Ende paa. Desuden maa det jo give et Menneske umaadelig Kraft til at arbejde, naar han veed, en andens Fremtid afhænger af hans Stræben.

KLINT.

Ja det er meget rigtigt, naar man er Skomagersvend, men man kan ikke studere for nogen andens Skyld. Men forlov dig kun med Luise Varbjerg, som du bor i Hus med. Det er jo en dannet Pige, fornem Familie.

HALLING.

Aa du er altid saa illiberal mod de velhavende; du kjender dem jo slet ikke.

KLINT.

Aa jo, jeg har været der et Par Gange af Vanvare, men jeg har faaet nok. Nu vil jeg blot anføre Følgerne af din Forlovelse. Frøkenen omgaaes ikke med Studenter, hendes Liv bevæger sig i en højere Sfære; du vil naturligvis være hos Frøkenen, følgelig afbryder du dine Studenterforbindelser.

HALLING.

Det er meget muligt, men dem kan jeg ogsaa godt undvære.

KLINT.

Aa ja, men du vil dog savne dem. Fremdeles: du vil være Theolog; men Frøkenen har megen Æresfølelse, hun vil saa gjerne til Hoffet, og dertil har Theologen ingen Adgang uden højst gennem en Bagdør. For altsaa at føje hende gjør du et lille Offer, du forandrer dit Studium og bliver Jurist.

HALLING.

Nej aldrig! det duer jeg jo slet ikke til.

140

KLINT.

Aa hvad? du lader dig Dygtigheden indbanke af en Manuduktør. Endvidere: det er saa flovt at være titelløs i hele den bestjernede og benøglede Omgivelse, derfor lader du dig vælge til Officer ved Studenterkorpset, og ad den Vej naar du endelig ved mægtige Patroners Hjælp den Ære at blive udnævnt til Hofjunker.

HALLING.

Aa du er jo utaalelig! Tror du, jeg vil være Hofjunker?

KLINT.

Ikke i Dag eller i Morgen, men maaske i Overmorgen. Men jeg haaber, at det ikke skal komme saa vidt, for Frøken Varbjerg vil bestemt ikke have dig.

HALLING.

Saa? tror du det? hvorfor skulde hun ikke ville have mig?

KLINT.

Fordi hun ikke har Lyst til at vente paa dit Avancement. Hun tager hellere strax en Kammerherre, naar hun kan faa fat paa ham.

HALLING.

Saa lad hende det! Saa kan jeg vel finde en anden.

KLINT.

Gud velsigne dig for de Ord, min Dreng! Det er altsaa ikke egentlig Frøken Varbjerg, du vil have; du føler blot en ubestemt Længsel efter at forloves med hvem det saa kan blive?

HALLING.

Aa nej, vist ikke!

KLINT.

Den Sygdom er ikke saa sjelden hos Russerne, men den er ikke meget farlig, naar du blot tager dig i Agt for at forløbe dig.

HALLING.

Du kan spare din Forelæsning - far vel!

Gaar.

KLINT.

Ja men Skæbnen vil ikke spare sin. Stakkels Fyr! den Familie duer ikke meget - bare de ikke spolerer ham!

141

TREDIE SCENE.

Klint. Konsul Varbjerg. Studenterne.

KOR.

Mel. Till tings, till tings! budgaflen går. (Crusell).

1.

Afsted! afsted! til Arbejd vil vi gaa,
til Heltefærd;
vi ned os dukke vil fra Top til Taa

i Vældet her.

2.

Kom bad dig, Orm! du plettes jo endnu
af Jordens Muld!
Ej ganske tom er Bollen end, og du
ej ganske fuld.

3.

Og naar vor Aand sig hæver fri og let
til Salighed,
hvad gjør det da, om Støvet segner træt
i Støvet ned?

KONSUL.

Ah, god Dag, Hr. Klint! Det er længe siden, jeg har haft den Fornøjelse -

KLINT.

Det er lige saa længe siden, jeg har haft den Fornøjelse -

KONSUL.

Ja det er sandt, hahaha! De kan vel ikke begribe, hvorledes jeg er kommen ind i dette Selskab?

KLINT.

Det staar rigtignok langt under Konsulens sædvanlige.

KONSUL.

Aa fy, Hr. Klint Nej jeg skal sige Dem, Deres Venner vilde købe Cigarer hos Værten, og da de er meget
daarlige, tilbød jeg dem af mine, for jeg har altid en Kasse staaende i min Vogn. De modtog mit Tilbud
og beærede mig til Gjengjæld 142 med en Anmodning om at følge herop med dem.

HUTTER

afsides til Klint.

Hvem er den Mand?

KLINT

afsides til Hutter.

Konsul Varbjerg.

HUTTER

afsides.

Hvad siger du? *Springer op paa en Stol.* Mine Herrer! vi have i vor Midte en af Frihedens Forkæmpere,
en Mand, der aldrig er traadt op for at bramme med sit Navn, men som i Løndom har virket ivrig for den
slesvigske, for den skandinaviske, for den folkelige Sag. Konsul Varbjerg har beæret vor Kreds med sin
Nærværelse. Et Hurra for denne uplettede Karakter, denne Ridder *sans peur et sans reproche! Halv
højt.* Men ikke mere end tre Gange.

ALLE.

Hurra! Hurra! Hurra!

KONSUL.

Det er for meget, mine Herrer! Jeg er dybt rørt over Deres Velvillie, men jeg fortjener den ikke i saa høj Grad. Jeg er ingen Frihedshelt, jeg er en jævn dansk Mand, hvis hele Fortjeneste bestaar deri, at jeg trofast bevarer min Overbevisning og ærlig udtaler den.

ALLE.

Bravo!

KONSUL.

Jeg har aldrig udmærket mig ved noget Talent, men blot ved min Karakter. Men jeg er Borger med Liv og Sjæl, og derfor elsker jeg Studenterne; thi Studenterne ere de friske Skud, ja de ere Blomsterne paa Borgerstandens Træ, som en Gang skulle blive til Frugt.

ALLE

begeistrede.

Bravo! bravo!

KONSUL.

Jeg takker Dem, mine unge Venner! Maa jeg klinke med hver især!

De klinke.

LASSEN.

Maa jeg allernaadigst klinke med?

KONSUL.

Det skal være mig en Ære og Fornøjelse.

143

LASSEN.

Ja Fornøjelsen er min, men Æren er Deres - De maa ikke tage fortrydelig op, at jeg er fuld.

KONSUL.

Nej, Gudbevares! vi ere jo alle Mennesker.

LASSEN.

Das ist wahr, Hr. *tribunus plebis!* Hör, wissen Sie was, sollen wir dus trinken?

KONSUL.

Hvad - hvad mener De?

LASSEN.

Ich meine, ob wir dus trinken sollen werden sein?

KLINT.

Følg lidt ud med mig, Lassen! Jeg har noget at sige dig, som er til dit eget Bedste.

LASSEN.

Nej, min Ven! jeg bryder mig ikke om mit eget Bedste, for jeg er ikke egoistisk. Ja var det til det almindelige Bedste, saa -

KLINT.

Ja, det er det. Kom nu!

LASSEN.

Ja saa faar jeg da. Farvel, *tribunus! Til Klint*. Kom, du Kamel! Det er godt, vi slipper bort fra de drukne Mennesker.

Klint og Lassen gaar.

FJERDE SCENE.

De forrige uden Klint og Lassen.

HUTTER.

Jeg maa bede Hr. Konsulen undskylde.

KONSUL.

Aa Gudbevares! jeg har ogsaa været ung og haft mangan ærlig Rus. Men mine Herrer! nu har jeg været Deres Gjest; maa jeg nu bede Dem være mine Gjæster til et Glas Champagne. Den store Sal er ryddelig, saa vi kan maaske gaa derop.

KOR.

Afsted, afsted! til Arbejd vil vi gaa,
til Heltefærd;
144 vi ned os dukke vil fra Top til Taa
i Vældet der.

De gaa.

Aabent Parti i en Skov. Maaneskin.

FEMTE SCENE.

HAALLING

kommer ind.

Bare jeg nu kunde komme hjem, inden de gaar i Seng. Nej det er sandt, Klokken maa jo være henved tolv. Saaledes spildte man da den Aften. *Ser sig om*. Men det er jo ikke en Gang Kjørevejen, jeg er paa! Naa det bliver en dejlig Historie at gaa her i Skoven om Natten. *Lytter*. Hvad er det? Det har forekommet mig alt imellem, at jeg har hørt Fodtrin bagved mig. Halloj! hvem der?

RAVN

udenfor.

Det er mig.

HALLING.

Hvad for en mig?

SJETTE SCENE.

Halling. Ravn.

RAVN.

Nu kan De selv se mig.

HALLING.

Hvor skal De hen?

RAVN.

Jeg skal til København. Jeg har saamænd længe kunnet se Dem, og saa skyndte jeg mig alt hvad jeg kunde, for at hale Dem ind, for det er dog saa morsomt at være to; men De havde saadant et grueligt Jav.

HALLING.

Hvor kommer De da fra?

RAVN.

Jeg kommer fra Helsingør. Men bi lidt! lad mig sætte mig ned, for jeg er ligesaa øm af at gaa.

145

Her er en Pæl, som jeg kan sidde paa. Men u - hvor Græsset er vaadt, jeg maa smøge mine Benklæder op.

HALLING.

Ja det er nok Mosegrund.

RAVN.

Det er meget muligt. Men jeg hedder Peter Ravn, og jeg er egentlig født i København, men jeg har været i Helsingør i syv Aar for at lære Skrædderprofessionen. Men nu er jeg udlært, og saa vilde jeg tage ind til København for at gjøre min Lykke.

HALLING.

Er De da gaaet hele Vejen?

RAVN.

Ja, saa sparer man den Daler. Og Mester gav mig to toskillings Franskbrød og et Stykke holstensk Ost med paa Vejen - tror De, her er sikkert?

HALLING.

Hvad mener De? Er De bange for Tyve?

RAVN.

Nej for saa vidt - men her kunde jo være vilde Dyr.

HALLING.

Aa De kan være rolig. Hjortene angriber ikke Folk.

RAVN.

Nej det veed jeg nok. Men sæt nu, her var Ulve eller Bjørne.

HALLING.

Hvad mener De? er det virkelig Deres Alvor?

RAVN.

Ja gu er det mit Alvor.

HALLING.

Men Herregud, har De da aldrig lært noget? har De ikke gaaet i Skole?

RAVN.

Jo jeg gik rigtignok i Aftenskole, for om Dagen var jeg paa Arbejde; men saa var vi altid søvnige, og det var Hr. Kaspersen med.

HALLING.

Naa det var vel Deres Lærer?

RAVN.

Ja - og jeg var Nummer fyrre, og saa kaldte de andre mig Fyrrepind - hahaha! det har Mester saa lidt grint af.

146

HALLING.

Men har han da ikke fortalt Dem, at der ingen Ulve og Bjørne findes her i Landet!

RAVN.

Nej, vi kom ikke saa vidt, at vi fik Fædrelandshistorien med. Vi læste ikke andet end Religion og Bibel.

HALLING.

Men har De nogensinde set saadanne vilde Dyr i Skovene her til Lands?

RAVN.

Nej - men jeg har heller aldrig været i nogen Skov før i Dag.

HALLING.

Aa det er umuligt. Da De rejste til Helsingør, kom De jo gjennem mange Skove.

RAVN.

Ja men den Gang sov jeg.

HALLING.

Men har De da aldrig spadseret?

RAVN.

Nej, det bruger man ikke i Helsingør. Og det har jeg saamænd faaet nok af i Dag. De kan tro, det er dræbende kjedeligt at gaa saadan en hel Dag uden at møde et eneste velklædt Menneske.

HALLING.

Men De maa jo dog have talt med nogen om det.

RAVN.

Nej saadan noget kjeder det mig at tale om, og desuden havde jeg andet at bestille. De kan tro, det var en travl Tid i de syv Aar.

Mel. Tysk Sang.

1.

Hver Morgen rejste jeg min Krop,
naar det ad Dagen gryede,
jeg satte mig paa Bordet op -

HALLING.

Paa Bordet?

RAVN.

Ja, og syede.

HALLING.

Men tog De ingen Hvilestund?

147

RAVN.

Jo, mens jeg ved min Frokost sad.

HALLING.

Og saa De syede fort!

RAVN.

Nej kun,
indtil jeg fik min Middagsmad;
men var saa den fordøjet,
tog strax jeg fat paa Tøjet.

2.

HALLING.

Og saadan gik det altid?

RAVN.

Ja,
fra Gry til Aften silde.

HALLING.

Og gik med Kammerater da
De aldrig til et Gilde?

RAVN.

Nej Gudbeverages! saadan Sjøv

gjør Pungen tom og Lommen læk,
og bad jeg Mester om Forlov,
saa svared han mig immervæk:
Fornøj dig blot saa længe
det ikke koster Penge!

3.

HALLING.

Og i det lange Tidsrum De
en Bog ej kunde røre?

RAVN.

Nej, men saasnart vi havde fri,
fik noget vi at høre.
Hver Søndag, Klokkeren ni præcis,
saa læste Mester højt - jeg tror,
det var i Helsingørs Avis -
148 og derpaa sa' han disse Ord:
Forglem det aldrig siden,
man følge bør med Tiden!

HALLING.

Det var da et meget interessant Levnetsløb. Og er det alt, hvad der er passeret Dem i de syv Aar?

RAVN.

Nej, det er sgu sandt, der er lidt mere; for en Maanedstid siden fik jeg mig en Kjærest.

HALLING.

De? nej virkelig? nu begynder jeg ordentlig at faa Interesse for Dem. Fortæl mig, hvorledes det gik til!

RAVN.

Aa det var ganske ligefrem. Der var nu et Søskendebarn af Mester nede hos os; det var en kjøn lille Pige fra Kjøbenhavn, og jeg kunde godt lide hende. Saa siger Mester: Peter! Her er jeg, siger jeg. Hør, Peter, siger han, nu er du jo snart færdig, men jeg vil gjerne have fat i dig igjen, for du er en flink Arbejder. Nu skal du tage til Kjøbenhavn og se at blive ampligeret ved et af de store Etablissementer, for at du kan skrabe lidt sammen til at sætte Indbo for. Ja vel! siger jeg. Men nu, siger han, maa du forlove dig, for du maa jo dog have en Kone til at holde Hus og til at sy Fo'r og Veste og saadan noget Pilleri, og det er bedst at have det fra Haanden, for skal du siden gaa og lede efter en, saa tager det altid Tid. Se der er nu lille Mine, siger han, det er jo en flink Pige - vil du have hende? Aa ja, siger jeg, men hvordan skal jeg bære mig ad? Saa gav han mig Opskriften.

HALLING.

Opskriften? hvad vil det sige?

RAVN.

Aa han lærte mig, hvorledes jeg skulde fange det an, og saa sagde jeg det til hende, og saa blev vi enige.

149

HALLING.

Men hvorledes lyder da den Opskrift? sig mig det!

RAVN.

Aa jeg sagde bare til hende: Om saa og saa lang Tid kan jeg gifte mig - og jeg elsker dig, og saadan og saadan. - Aa det er sgu ikke saa svært.

HALLING.

Men længes De da ikke efter hende?

RAVN.

Jo - men endnu har jeg jo ikke saadan Brug for hende. Nej, men naar jeg har tjent nogle Penge, saa gaar jeg i Kompagniskab med Mester, og jeg tror nok, vi kan leve der begge to, for Helsingørsfolkene vil saa gjerne være pæne.

Man hører en fjern Kirkeklokke slaa.

HALLING.

Nu slaar Klokken tolv i Gjentofte.

GUNHILD

under Jorden.

Rok op! rok op!

RAVN

springer op.

Hvad er det? der er nogen, der taler nede i Jorden.

HALLING.

Aa sikke noget Snak!

RAVN.

Det maa bestemt være et Menneske, som er levende begravet.

GUNHILD

som før.

Rok op! rok op!

HALLING

viger forfærdet tilbage.

Hvad er det?

RAVN.

Ja nu kan De selv høre. Han raaber, at vi skal rokke noget, maaske det er den Pæl.

Tager fat paa Pælen.

GUNHILD

som før.

Rok op! rok op!

RAVN

raaber ned.

Ja vil De bare vente et Øjeblik. *Til Halling.* Hør, Jorden er ganske blød, hvori den sidder - kom og hjælp mig!

HALLING.

Jeg tør ikke.

RAVN.

Ja saa kan sgu jeg alene; maaske man kan tjene sig en Redningsmedaille.

Trækker Pælen op.

150

SYVENDE SCENE.

De forrige.

DRONNING GUNHILD
stiger op af Hullet

O hvor det letted!
Nattens kølige Luft slaar mig imøde,
svaler min brændende Kind,
fylder friskkvægende mig den gispende Lunge.
Endelig ser jeg dig atter, grønkrone Skov!
dig, buede Himmeltag!

RAVN.

Tør jeg tage mig den Frihed at spørge, om De virkelig kom der nede fra?

GUNHILD.

Dybt, dybt laa jeg dernede, levende jordet,
lænket imellem Liv og Død til forsmædelig Kval,
laa, medens Aar, Aarhundreder skifted,
knuget af Jordens Vægt,
træt af at stønne: Luft! Luft! og aldrig faa Lindring.

RAVN.

Hun taler saa underlig, jeg kan slet ikke forstaa hende. Hør, prøber De at tale til hende!

HALLING.

Ja, jeg vil prøve det. -
Hvis du er mere end et Febersyn,
et Gjøglebilled af min Fantasi,
saa svar mig flux: hvem er du, og hvad vil du?

GUNHILD.

Min Ungersvend, hvis end i denne Slægt
et Minde lever om henfarne Tider,
hvis Fædres Liv og Daad ej smulned hen
som vissent Løv i Høst, saa vil du kjende
mit Navn. For flere hundred Aar tilbage
var jeg en Konges Viv, Kong Eriks, han,
151 som for sin Herskelyst, sit vilde Mod,
af Norrigs Bønder kaldet blev Blodøxen.

RAVN.

Saa? har De været gift med Blok Tøxen?

HALLING.

Er du da Dronning Gunhild?

RAVN.

Gudbeverages! er det en Dronning?

GUNHILD.

Ja, det var jeg,
højtelsket af min Drot, forfulgt og hadet
til Døden af det taabelige Folk,
fordi jeg saa i Guders Løndom ind
og kogte Sejd og øved skjulte Kunster.

RAVN.

Men maa jeg allerunderdanigst spørge, hvorledes er Deres Majestæt da kommen i Mosen?

GUNHILD.

Man saa i mig en Trøldkvind, kommen for
at øde Landet, skade Mand og Fæ
og ægge Strid imellem Broderfolk.
Her blev jeg sænket ned, og denne Pæl,
med Runer ristet, tvang mig, trods min Krone,
trods mine Tryllekunster, trods min Harme,
ned i det mørke Hus, hvor Ormen bor
og Mosevandet siver gennem Væggen.

RAVN.

Ja det maa være højst ubehageligt. Men jeg maa gjøre Deres Majestæt opmærksom paa, at det er mig,
som har trukket den forbandede Pæl op af Hullet og derved reddet Deres Majestæt ud af den
øjensynligste Livsfare.

GUNHILD.

Du ønsker dig en Gave? nu velan,
min sidste Stund, min sidste Kraft jeg dig
152 vil ofre. Sig da, hvad du attraar! Er det
en Ganger, vild og lysten efter Kamp
som Sigurds Grane? Eller ønsker du
et Sværd som Tyrfing, der kan kløve Sten
og - blottet - altid kræver Mandeblood.

RAVN.

Nej, Deres Majestæt, jeg staar ikke ved Borgerskabet, saa jeg har ikke Brug for nogen Sabel.

GUNHILD.

Hvad? Er du da en Træl?

RAVN.

Om jeg er en Trævl? hvad mener hun med det?

HALLING.

Hun spørger, om du da er Slave.

RAVN

afsides.

Naa nu siger han sgu ogsaa du til mig. *Højt.* Nej, Deres Majestæt, rigtignok har jeg boet nærved
Kronborg, men at jeg har været i Slaveriet, det skal jeg meget have mig frabedt.

GUNHILD.

Ej jeg fatter klart
din Tale. Vil du, at jeg skal dig lære
at døve Sværd, at vende Vejr og Vind
og slaa din Avindsmand med Sot?

RAVN

afsides.

Det er da et forbandet Sprog, hun fører. *Højt.* Deres Majestæt skal have saa mange Tak, men -

GUNHILD.

Saa sig,
hvad ønsker du?

RAVN.

Ja, jeg vilde rigtignok helst have nogle rede Penge. Det forstaar sig, Deres Majestæt kan betale efter Behag.

153

GUNHILD

til Halling.

Forklar mig, hvad han mener!

HALLING.

Han ønsker Guld.

RAVN.

Ja Sølv er ogsaa godt - eller Sedler.

GUNHILD.

Det kan jeg ej dig give,
det skaffes ej ved Kunst, det vindes kun
ved Vikingstog og Orlog.

RAVN.

Det var rigtignok slemt, men Deres Majestæt har maaske noget andet godt.

GUNHILD.

Ønsker du
da Glans og Hæder iblandt Mennesker?

RAVN.

Ja - det var sgu ikke saa galt.

GUNHILD.

Den sande Ære høstes kun ved Daad.

Giver ham en Armrings.

Men modtag denne Ring! med den jeg fordum
bandt Eriks Hjerter til mig fast, med den
jeg vandt Kong Harald Blaatand.

RAVN.

Monstro det er ægte Guld?

GUNHILD.

Vid, der bor
i denne Ring en sælsom Kraft; thi Guldets
blændende Glans sig breder over den,
som bærer Ringen, laaner Taaben Visdom,
den fejge Mod og Kjækhed, og den grimme

en fager Skikkelse. Enhver vil tro
hos dig at finde det forenet, som
han skatter højest; dog er denne Glans
154 ej noget virkeligt, men blot et Blændværk
til dem at daare, som kun hylde Skinnet.

RAVN.

Nej, det er mig altfor højttravende. *Til Halling*. Hør, forklar mig det!

HALLING.

Med denne Ring om Armen vil du synes
i Menneskenes Øjne saare smuk,
beleven, fornem, klog, interessant;
dog vil du derfor ikke blive det,
men Folk vil ikkun mene, at du er det.

RAVN.

Ja naar bare Folk tror det, saa er det alt, hvad jeg forlanger. Hm, det var dog løjerligt! Tusind Tak, Deres
Majestæt!

GUNHILD.

Men du maa nytte Øjeblikket godt, thi kort
og stakket er den Herlighed, du nyder.
Naar Stjernerne staa højest næste Midnat,
om fireogtyve Timer, falder brat
det Slør, som skjuler nu din Skikkelse.

RAVN.

Hvad? gaar saa Forgyldningen af mig?

GUNHILD.

Saa slukkes Glansen ud.

RAVN.

Nej sikken en Indretning!

HALLING.

Min høje Dronning!
har du til mig ej nogen Gunst og Gave?

GUNHILD.

Ønsk ikke Gunhilds Gaver, Ungersvend!
de bragte sjelden Lykke. Et jeg dog
dig give kan, som vel kan baade dig:
Den Tryllekraft, som Ringen huser, skal
155 ej over dig faa Magt, og medens andre
forblindede for Ringens Afgud knæle,
skal du staa fast og trodse Kogleriet.
Og nu far vel! Mit Hjerte stunder træt
mod Gravens Ro.

RAVN.

Gudbevares! Vil Deres Majestæt nu dø igjen?

GUNHILD.

Nu endelig kan Gunhild
den Hvile finde, som I andre frygte,
og som hun selv saa længe higed efter.

I tro at have friet mig fra Døden -
nej det, der frigjør mig, er Døden selv,
og nu, først nu min Frihedsstund oprinder.

Synker i Jorden.

OTTENDE SCENE.

Halling. Ravn.

RAVN.

Hvor blev hun af?

HALLING.

Hun forsvandt.

RAVN.

Sikken en Maner! Først har man Mas med at trække hende op af Mosen, og saa springer hun i den igjen. Ja nu skal hun sgu ogsaa faa Lov til at blive der.

HALLING.

Kom, lad os gaa!

Man hører i det fjerne Sangen: »Ensom og mørk og snæver er vor Bolig« etc.

RAVN.

Det var noget løjerligt noget det hele! Tror De virkelig, det er sandt, det hun sagde om den Ring?

HALLING.

Der kommer Lyden fra, der maa Vejen være.

De gaa.

156

ANDEN AKT.

Hallings Værelse. Næste Morgen.

FØRSTE SCENE.

HALLING

halvt ud af Døren.

God Morgen! - Hun skal op paa Loftet. *Lukker Døren.* Det er en nydelig lille Pige! Mon hun bor her i Huset? Hende har jeg aldrig set før. *Det banker.* Naa hvad er nu det? Kom ind!

ANDEN SCENE.

Halling. Ravn.

RAVN.

Kommer jeg kanske for tidlig?

HALLING.

Nej, paa ingen Maade! Aa det er jo Hr. Ravn, min Stalbroder i Nattens Eventyr.

RAVN.

De bad mig komme op til Dem.

HALLING.

Ja vel! Har De Ringen med?

RAVN.

De mener den, som jeg fik af denne hersens Mosekone? Ja den sidder her paa min Arm underneden Frakken, for det er jo ikke Mode for Herrer at gaa med saadan noget, skjønt det kunde sgu se ganske kjønt ud.

HALLING.

Naa hvorledes synes De om Kjøbenhavn?

RAVN.

Overmaade godt. Ikke blot fordi Folk klæ'r sig pænt, for det gjør de ogsaa i Helsingør, men her er alle Mennesker saa overordentlig forekommende og høflige.

HALLING.

Synes De det?

RAVN.

Ja i det mindste har de været det mod mig.

Mel. af C. M. v. Weber.

1.

Da De gik i Aftes,
tog jeg ind til Kraftes,
i det Herberg der i Pustervig.

Der er pæne Gjæster,
og jeg veed, at Mester
plejer van at ta' sig der Losi.
Aa hvor Sengen smagte!
og i Morges bragte
Værten Kaffen ind med Boller til.
Men da jeg saa spurgte,
hvad det kosted, gjorde
han et Buk og sa': hvad Herren vil!

HALLING.

Hvad gav De ham saa?

RAVN.

Jeg gav ham naturligvis ingenting. Men jeg havde nu lagt meget længere, end jeg havde Lyst til, for jeg tænkte, at siden jeg skulde betale for det, saa skulde jeg dog ogsaa have det rigtig godt. Men det slap jeg nu for - ja nu skal De bare høre videre!

2.

Hvor jeg vandred siden,
traf jeg hele Tiden
pæne Folk, som godt jeg syntes om.
Ingen, som jeg mødte,
mig paa Armen stødte,
nej, de gik af Vejen, hvor jeg kom.
Hvor jeg hen mig drejed,
gamle Koner nejed,
skjønt jeg var dem ganske ubekjendt.
Damerne, der saa mig,
gik og gloede paa mig,
ret som om jeg var en svensk Student.

158

Monstro nu Folk her i Byen er lige saa høflige mod alle Mennesker?

HALLING.

Nej det forstaar sig; men De har jo ogsaa Trylleringen om Armen.

RAVN.

Aa! tror De virkelig, at den kan gjøre saadan noget?

HALLING.

Ja naturligvis!

RAVN.

Hør, nu narrer De mig.

HALLING.

Nej vist gjør jeg ej. Vi to har da faaet Troen i Hænderne.

RAVN.

Da tror jeg det saamænd ikke. Tænk Dem bare om! er det ikke tydeligt, at den Mosekone var en Smule smaatosset, for det var jo dog forskrækkeligt, som hun skabede sig.

HALLING.

Men kan De da ikke huske, hvorledes hun kom og forsvandt?

RAVN.

Ja det har jeg ogsaa tænkt paa; men hun har vist haft sig et Hus nede i Jorden, og saa er hun kommen op igjennem Skorstenen.

HALLING.

Naa? og saadan en fattig Kone, der bor nede i Jorden, forærer Folk massive Guldringe?

RAVN.

Ja hvem veed, om den er af Guld? Men jeg skal dog en af Dagene gaa hen til en Guldsmed for at høre, hvad den er værd.

HALLING.

De maa huske paa, at hun kun har givet Dem den til næste Midnat.

RAVN.

Hun kan bide sig i Øjnene. Nej, naar jeg først har faaet den, skal jeg sgu nok holde fast paa den.

HALLING.

Men det er sandt - har De talt med Deres Kjæreste?

RAVN.

Nej endnu ikke, men nu veed jeg da, hvor hun bor, for jeg traf en Bekjendt, som sagde det - og kan De gjætte hvor?

HALLING.

Nej!

RAVN.

Her i Huset - nede i Kjælderen, for hendes Fader er Skomager.

HALLING.

Hvad? skulde det være den smukke Pige, som jeg før saa ude paa Gangen, temmelig lille, med mørkt Haar?

RAVN.

Ja jeg tror ogsaa, hun har mørkt Haar.

HALLING.

Men De er da Lykkens Yndling - jeg har kun set een, der er smukkere.

TREDIE SCENE.

De forrige. Hutter. Søren Torp.

HUTTER.

God Dag, Halling! hvor blev De af igaar?

HALLING.

Aa jeg blev kjed af jer.

HUTTER.

Da var det stor Skade for Dem selv. Konsul Varbjerg, ham De bor hos, gjorde Champagnegilde for os, og der blev holdt gode Taler, kan De tro. Jeg talte ogsaa en Del.

SØREN TORP.

Ja, og jeg.

HUTTER.

Aa hvad du siger er jo blot Formalisme.

SØREN TORP.

Ganske rigtig, det er blot Formalisme! men netop derfor er det ikke Formalisme! For naar jeg er Formalist, saa er jeg det, fordi jeg vil være det, og netop derfor er jeg det ikke. Thi - du maa ikke afbryde mig -

HUTTER.

Jo netop. Nej De skulde have hørt den Toast, som jeg udbragte for vore skandinaviske Brødre, Tscherkesserne - *opdager Ravn*. Men hvem er 160 det? Han ser godt ud; der sidder et robespierrisk Ansigt paa den Karl.

SØREN TORP.

Der ser man strax Prøver paa din Menneskekundskab; det er jo et aldeles sokratisk Fysiognomi.

HUTTER.

Ja det maatte Sokrates rigtignok ønske sig. *Til Halling*. Præsenter mig for ham!

HALLING.

Gjerne! - Hr. Ravn! maa jeg forestille Dem min Ven, Student Hutter.

De bukker for hinanden.

SØREN TORP

til Halling.

Saa du hans ironiske Hilsen?

HUTTER.

De er Student?

RAVN.

Nej, jeg er Skræddersvend.

SØREN TORP.

Haha - kom du og bid Skeer itu. *Til Halling*. Fortræffelig klaret!

HUTTER.

Jeg forstaar Dem, - De vil være anonym, De vil ikke træde op, før den belejlige Tid kommer.

RAVN

afsides.

Hvad mener han? *Højt*. Det forstaar sig, alle Tider er ikke lige gode.

SØREN TORP

til Halling.

Det er en mageløs Ironi.

HUTTER.

Der ligger en dyb Sandhed i Deres Ord. Det tror jeg, vi er enige om, at Reaktionens Tid stunder mod sin Undergang, og at de trøskede Grundpiller for det bestaaende snart maa sprænges i Luften.

RAVN.

Ja - De mener?

HUTTER.

Jeg mener, at det ikke kan vare længe, inden Tidsaanden ordner Samfundet i friere Former og giver det hele Liv en ny Façon.

RAVN.

Naa, De mener, at Livet snart vil faa en ny Façon. Ja det kan nok være muligt, at den gamle Façon ikke holder sig ret længe.

SØREN TORP

til Halling.

Nej se bare hans Ansigt!

161

HUTTER

med Vægt.

Det kan nok være muligt. Men man maa ikke dumdristig rejse sig, før man er Kampen voxen; man maa først oppebie det verdenshistoriske Signal.

RAVN.

Ja man maa rette sig efter Parisermoden.

SØREN TORP

til Halling.

Se, nu eksperimenterer han med ham.

HUTTER.

Det mener jeg ogsaa: Paris er Verdens Hjerter, derfra maa Signalet komme, naar Folkene skulle gaa i Kamp. Men da - naar Tiden er moden - da er jeg vis paa, at vi to skulle mødes i de første Rækker.

RAVN.

Ja det skal være mig en Fornøjelse at møde Dem, hvor det saa skal være.

SØREN TORP.

Bravo, min Sokrates!

HUTTER.

De taler som en Mand, der tør se Faren under Øjne, og jeg er stolt af at have gjort Deres Bekjendtskab.

SØREN TORP

til Halling.

Hahaha! Hutter mærker slet ikke, at han gjør Nar af ham. *Træder frem.* Hr. Ravn! jeg vil ikke sige mere eller mindre, end at jeg er Deres tavse Medvider og forstaar og beundrer Dem.

RAVN

bukker.

Gudbevares!

HUTTER.

Det er min Ven, Søren Torp, en ret skikkelig Fyr.

SØREN TORP.

Maa jeg frabede mig din Ros. Jeg tror, De kjender mig, og kjender De mig ikke, saa vil De kjende mig. Jeg vil ikke blænde Dem med mit Løftes Nytaarsblus, eller med min Antydningens vidtudseende Forjættelser, eller med min Forsikrings Henviisning paa et tvivlsomt Valuta - men -

HUTTER.

Aa vi gider sgu ikke høre paa dine Paradoxer.

162

SØREN TORP.

Jeg raaber ikke heller paa Gaderne, jeg ønsker ikke at falbyde mine Varer ved politiske Probenreutere; jeg taler kun til een, og ham, min ene Tilhører, ham har jeg fundet her.

HUTTER.

Maa jeg spørge Dem om een Ting. Mener De ikke, at Tscherkessernes Opstand er af væsentlig Betydning?

SØREN TORP.

Du har heller ikke andet end Tscherkesser i Hovedet!

HUTTER.

Saa har jeg dog noget. *Til Ravn.* Mener De ikke?

RAVN.

Jo, det forstaar sig.

SØREN TORP

afsides til Ravn.

Det er et godt Kadaver til at anatomere. *Højt.* Maa jeg udbede mig Deres Opmærksomhed.

HUTTER.

Hold Kjæft! Det er mig, der taler med Hr. Ravn.

SØREN TORP.

Nej, nu er din Rolle udspillet. Mener De ikke, at den ny Filosofi netop fejler deri -

HUTTER

paa samme Tid.

Jeg vil spørge, om De tror, at det slaviske Element i sin Udvikling kunde bære Frugter for - Aa lad mig nu tale!

SØREN TORP.

Hr. Ravn maa dømme imellem os.

RAVN.

Ja, mine Herrer! man kan ikke høre paa to ad Gangen, som Mester siger.

SØREN TORP.

Mester? mener De Mester Eckart? Ja han burde vist betragtes fra et andet Standpunkt, end man hidtil -

HUTTER

trækker i ham.

Jeg har nemlig hørt, at Mickiewitz paastaar -

Søren trækker i ham.

RAVN.

Av, hvor De slider i mig!

HALLING.

Nej hør! I maa sgu ikke rive min Gjæst 163 i Stykker. Jeg har desuden noget at gjøre med Hr. Ravn, saa jeg maa bede jer om at gaa.

SØREN TORP.

Men jeg skulde absolut -

HALLING.

Det faar at være til en anden Gang. Hr. Ravn bliver her i Byen i længere Tid, saa kan I jo tidsnok faa talt med ham.

HUTTER.

Ja naar man bliver kastet paa Døren, bliver man jo nødt til at gaa.

Mel. Fr. Ep. 9.

1.

Men jeg, min Herre, først maa Dem sige,
at jeg end aldrig traf Deres Lige,
før Dem jeg ingen kjendte,
der ret kunde mig forstaa.

SØREN TORP.

Som Filosoffen gik jeg med Lygte
Byen omkring og Mennesker søgte:
altid som Nar jeg rendte
indtil Dem i Dag jeg saa.
De kun mig fatter.

RAVN.

For megen Ære!

HUTTER.

Højt jeg Dem skatter.

RAVN.

Aa nej, lad være!

SØREN TORP og HUTTER.

Tak jeg maa Dem frembære.

RAVN.

Nej, mig det er, som Dem takke maa.

HUTTER.

De kun forstaar, hvad Folkene led.

SØREN TORP.

Vi to alene veed, hvad vi veed.

164

RAVN.

Nej, i mine Dage
saa jeg aldrig Mage
til en saadan Høflighed.

2.

SØREN TORP.

Vil De en Gang min Stue betræde?

RAVN.

Tak skal De ha'!

HUTTER.

Og min?

RAVN.

Ja med Glæde!

SØREN TORP
giver ham et Visitkort.

Her er mit Kort, saa tror jeg,
De nok finde kan mit Hjem.

HUTTER.

Jeg bor paa Kongens Nytorv for Resten.

RAVN.

Er det i Huset ligefor Hesten?

HUTTER.

Ja, og i Stuen bor jeg.

RAVN.

Og Nummeret?

HUTTER.

Nummer fem.
Kommer De bare.

RAVN.

Hvor kan De spørre?

SØREN TORP.

Vi skal passiare.

RAVN.

Det skal vi gjøre.

SØREN TORP og HUTTER.

De min Mening skal høre.

165

HALLING.

Hør, nu skal I min Sandten gaa hjem.

SØREN TORP.

At Dem jeg fandt, det kalder jeg Held.

HUTTER.

Jeg staar til Dem bestandig i Gæld.

RAVN.

Jeg Dem takker begge.

HALLING.

Nu maa I fortrække.

SØREN TORP og HUTTER.

Kom saa snart. Adjø!

RAVN.

Farvel!

Hutter og Søren Torp gaa.

FJERDE SCENE.

Halling. Ravn.

RAVN.

Det er dog nogle høflige Mennesker, de Kjøbenhavnere.

HALLING.

Hvorfor tror De, at De var saa høflige?

RAVN.

Det var vist, fordi de syntes godt om mig. De mener sagtens, at det var Ringen; men Mester har selv sagt, at man ikke skal tro, hvad der er utroligt.

HALLING.

Værsgo at tro, hvad De vil!

RAVN.

Hør, veed De hvad, jeg tror, jeg vilde faa god Søgning, naar jeg nedsatte mig her i Byen.

HALLING.

Aa ja, men saa maatte De først bilde Folk ind, at De har været i Paris.

RAVN.

Er det saa nødvendigt?

HALLING.

Ja, i det mindste er det nødvendigt at lade saadan; for siger De til Folk, at De ikke har været der, saa faar De ingen andre Kunder end dem, som ikke betaler.

RAVN.

Ja man kan jo sagtens lyve lidt for Profittens Skyld; det skal jeg nok huske paa.

FEMTE SCENE.

De forrige. Konsul Varbjerg.

KONSUL

stikker Hovedet ind ad Døren.

Er Hr. Halling hjemme?

HALLING.

Jo vær saa artig, Hr. Konsul!

KONSUL

træder ind.

Min Datter vil gjerne tale med Dem.

HALLING

hurtig.

Vil Frøkenen tale med mig?

KONSUL.

Ja det er nok om en Bog.

HALLING.

Gjerne - strax! men undskyld, saa maa jeg først tage en anden Frakke paa.

KONSUL.

Gudbevares, gener Dem ikke! *Afsides.* Men hvem er den Herre der? Er det en Ven af Dem?

HALLING.

Nej, det er et ganske løst Bekjendtskab, som jeg gjorde igaar Aftes.

KONSUL.

Og De veed ikke noget om ham?

HALLING.

Nej ikke synderligt. Undskyld!

Gaar ind i Sideværelset.

SJETTE SCENE.

Konsul. Ravn. Siden Halling.

KONSUL
til Ravn, som ser i en Avis.

De læser Fædrelandet?

RAVN
bukker.

Ja!

KONSUL
afsides.

Et nobelt Væsen! *Højt.* Hvad synes de egentlig om vor Journalistik?

167

RAVN.

Ja -

KONSUL.

Ja jeg forstaa Dem. De er af samme Mening som jeg. Det er haardt for en liberal Mand at tilstaa det, men man kan ikke nægte, at Oppositionspresen i vore Dage er meget ringe. Mener De ikke?

RAVN.

Jo!

KONSUL.

Den er i det hele taget for skaanselløs, for inhuman; den har ikke den behørlige Respekt for sine Modstandere. *Ængstelig.* De er da ikke ultra - meget ivrig liberal?

RAVN.

Nej!

KONSUL.

De er vel heller ikke entusiastisk Skandinav eller antitysk?

RAVN.

Nej!

KONSUL.

Det glæder mig. En jævn, sund, moderat Liberalitet er den Tro, som en dannet Mand i vore Dage maa bekjende sig til. Mener De ikke?

RAVN.

Jo!

KONSUL

afsides.

Han er meget indesluttet, men højst tiltrækkende. *Højt.* Deres Bekjendtskab med Hr. Halling er nok meget kort?

RAVN.

Ja, jeg traf ham igaar Aftes, da jeg kom her til Byen.

KONSUL.

Saa De kom her til Byen igaar Aftes? De har altsaa været bortrejst?

RAVN.

Ja!

KONSUL.

Saa? De har maaske været udenlands - i Italien eller Paris?

RAVN.

Ja, i Paris har jeg været.

KONSUL.

Naa ja - det formodede jeg strax, da jeg saa Dem.

RAVN.

Virkelig? *Afsides.* Hahaha!

168

KONSUL.

Ja, en ung Mand faar i Paris en Gratie og Elegance over sit Væsen, som man ikke kan faa andetsteds.

RAVN.

Gudbevares!

KONSUL

afsides.

Jeg maa vide, hvem det er. *Højt.* De maa ikke tage det fortrydeligt op, men det er et Princip hos mig, at jeg gjerne vil vide, hvem jeg taler med. Jeg vil altsaa tage mig den Frihed at foreslaa Dem, at vi to demaskerer os for hinanden. De har vel ikke noget derimod?

RAVN

afsides.

Hvad mener han? *Højt.* Nej -

KONSUL

rækker ham et Visitkort.

Tør jeg altsaa byde Dem mit Kort og udbede mig Deres.

RAVN.

Mit? ja - *afsides* det er sandt, jeg fik et før. *Rækker ham det.* Værseartig!

KONSUL

læser sagte.

Søren Torp, Stud. theol. Hvad er det? *Højt*. Er det Deres Visitkort?

RAVN.

Ja det er mit. *Afsides*. Jeg har jo faaet det til givende.

Halling kommer.

KONSUL.

Hr. Halling! *Afsides*. Hvad hedder den Herre?

HALLING.

Ravn! Undskyld, jeg skal ind til Frøkenen.

KONSUL.

Gener Dem ikke. *Afsides*. Han vil skjule sit Navn! *Halling gaar*. Hvad kan det betyde? *Højt*. Jeg var igaar Aftes sammen med et ungt Menneske, der havde akkurat samme Navn som De. De har maaske en Broder?

RAVN.

Ja, jeg har et Par Stykker.

KONSUL.

Men det forekommer mig underligt, at to Brødre har det samme Fornavn. De kalder Dem begge Søren.

169

RAVN.

Nej, jeg hedder Peter.

KONSUL

afsides.

Han vil smutte fra mig. *Højt*. Naa - hahaha - De har altsaa af Vanvare givet mig Deres Hr. Broders Visitkort i Stedet for Deres eget. Turde jeg da bede om Deres.

RAVN.

Nej, det er virkelig mit.

KONSUL.

Saa - hahaha! *Afsides*. Det kalder jeg at holde Contenancen. *Højt*. Men - hahaha! der er en anden lille Forunderlighed - hahaha! Hr. Halling har nemlig sagt mig, at De kaldte Dem Ravn.

RAVN.

Ja det hedder jeg ogsaa.

KONSUL.

Virkelig - hahaha! - ja jeg vil tro det. De hedder vel lige saa godt Hr. Ravn, som De hedder Hr. Torp, hahaha!

RAVN.

Nej, jeg hedder virkelig Peter Ravn.

KONSUL.

Gudbevares - naar De siger det, saa tvivler jeg ikke! Men tør jeg da spørge, hvorfor De før gav mig et Kort, hvorpaa der staar Søren Torp?

RAVN.

Jo, jeg troede ikke, at det kom an paa Navnet.

KONSUL.

Nej, det gjør det jo heller ikke. *Afsides*. Han vil være anonym. *Højt*. Vil De kaldes Hr. Ravn, saa kalder jeg Dem Hr. Ravn; De maa vel have Deres Grunde.

RAVN.

Ja det skulde jeg rigtignok mene.

KONSUL.

Det forstaar sig. *Afsides*. Han er maaske ansat ved en hemmelig Legation.

RAVN.

Men tør jeg da spørge om Deres Navn?

KONSUL.

Jeg har jo givet Dem mit Kort, og det er virkelig paalideligt. *Afsides*. Han er noget distrait.

RAVN.

Naa saa det er Deres Navn? *Læser*. Konsul Varbjerg. Ah, er det Dem, der saa tidt har staaet i Avisen?

170

KONSUL.

Ja - jeg er jo en offentlig Personlighed og har maaske tidligere traadt noget for bestemt op, men man bliver klogere med Aarene.

RAVN

afsides.

Død og Plage! Der kunde man faa en god Kunde. *Højt*. Det glæder mig ret, at jeg har gjort Hr. Konsulens Bekjendtskab.

KONSUL.

Mig i lige Maade. Og jeg havde en lille Anmodning til Dem, Hr. Torp eller Hr. Ravn, hvad det er, De vil hedde.

RAVN.

Nej, jeg hedder virkelig Ravn.

KONSUL.

Ja jeg veed det - hahaha! Det forstaar sig - De hedder Ravn.

RAVN.

Ja De tror mig ikke, men jeg kan bevise Dem det.

KONSUL.

Virkelig! jeg er meget begjærlig. *Afsides*. Nu skal vi høre.

Mel. Lad dadle Kvinderne hvo vil.

RAVN.

Jeg fødtes her i Kjøbenhavn,
vi boede hos en Snedker Piper.
Min Fa'r han hed Tobias Ravn.

KONSUL.

Og hvad var han?

RAVN.

Han var Skærslipper.
De ler? hvordan? De ej mig tror?

KONSUL.

Nej jeg blev blot lidt overrasket.
Sig - hvad bestilte Deres Mo'r?

RAVN.

Aa hun gik om og vadsked.

171

KONSUL.

Haha! Det var en rar Historie.

2.

RAVN.

De tror mig ej?

KONSUL.

Bliv De kun ved.
Og De er Haandværksmand, jeg vædder?

RAVN.

Ja ganske rigtig!

KONSUL.

Kanske Smed?

RAVN.

Nej der De fejled, jeg er Skrædder.
De ler endnu?

KONSUL.

Jeg er saa fri.
De ser, at ogsaa jeg, min kjære,
forstaar mig lidt paa Ironi.

RAVN.

Ja det kan gjerne være.

3.

KONSUL.

Og De har været i Paris?

RAVN.

Ja det - det var paa Professionen.
De ler endnu?

KONSUL.

Naturligvis!
Jeg ler, indtil De skifter Tonen.
Den Profession, De rejste paa,
var vist, naar Ordet ret forklares,
Diplomati - hvad si'er De saa?

RAVN.

Jeg siger: Gudbevares!

172

RAVN.

Men Herre Gud! tror De da slet ikke, der er nogen Mening i det, jeg siger?

KONSUL.

Jo det tvivler jeg ikke paa. Der er maaske en dyb allegorisk Mening deri, men saa skal vi nok komme efter den. Ravn skal jeg kalde Dem, siden De ønsker det, men det øvrige - det maa De tillade mig - det holder vi *in blanco*.

RAVN.

Ja hvad skal jeg saa sige?

KONSUL.

De behøver ingenting at sige, Deres Hemmelighed skal være mig hellig. Men jeg havde som sagt et Spørgsmaal at gjøre Dem. Kjender De mange her i Byen?

RAVN.

Nej ikke ret mange.

KONSUL.

Havde De maaske Lyst til at stifte Bekjendtskaber?

RAVN.

Ja, det kunde jo være meget godt.

KONSUL.

Det glæder mig. Maatte jeg da have den Fornøjelse at præsentere Dem for min Kone og Datter?

RAVN.

Hvad mener De? jeg er ikke Dameskrædder.

KONSUL.

Nej, hahaha - det veed jeg nok. Det var heller ikke - hvis vi maa blive i Billedet - for at De skulde tage

Maal af dem, men fordi jeg ønskede, at min Familie skulde profitere af Deres Bekjendtskab. Vi har kun et Par Skridt at gaa - jeg bor i denne Etage.

RAVN.

Ja men jeg er ikke rigtig pyntet.

KONSUL.

Aa en Pariserherre er altid smuk i Damernes Øjne. Vil De saa gjøre mig den Ære?

RAVN.

Jeg takker!

De gaa.

173

Stue i Kjælderen hos Skomager Tokkerup.

SYVENDE SCENE.

Tokkerup kommer ind. Margrethe.

TOKKERUP.

Det banker.

Jo jeg har hørt rigtig - der er nogen ved Døren. *Raaber ind.* Mine, det banker - kom og luk op! Hvad? vil du ikke? Ja, saa maa jeg selv. Det er ogsaa en Skam, at man ikke kan faa sig en Bid Mad i Ro.

Lukker op. Margrete kommer.

TOKKERUP.

Ih, god Dag, Jomfru Sørensen! skal vi have den Ære?

MARGRETE.

God Morgen, Hr. Tokkerup! hvordan staar det sig?

TOKKERUP.

Aa jo - jeg siger Tak; naar man bare har Helsen, saa -

MARGRETE.

Ja det er jo det vigtigste, Hr. Tokkerup! Jeg kom egentlig hened, fordi jeg vilde tale med Deres Jomfru Datter.

TOKKERUP.

Hun vil ret blive fornøjet. *Raaber ud.* Mine! her er Jomfru Sørensen. - Jeg skal sige Dem, hun er ude at lave os en lille Middagsmad.

OTTENDE SCENE.

De forrige. Mine.

MINE.

God Dag, Jomfru Sørensen!

MARGRETE.

God Dag, Jomfru Tokkerup!

De kysse hinanden.

MINE.

Jomfruen maa undskylde, at jeg ser saa frygterlig ud, for jeg har været ude at banke Karmenade.

174

MARGRETE.

Gudbevares, Jomfru Tokkerup, man klæder sig efter Arbejdet.

MINE.

Vil Jomfru Sørensen ikke sætte sig ned?

MARGRETE.

Tusind Tak, Jomfru Tokkerup.

De sætte sig.

TOKKERUP.

Men hør, lille Mine, skal Jomfruen ikke have en Taar Kaffe?

MARGRETE.

Nej mange Tak, Hr. Tokkerup! jeg kan saamænd ikke. Jeg drak Chokolade i dette Øjeblik.

MINE.

Saa? har De da haft Fremmede?

MARGRETE.

Ja det har vi jo for det meste, og det er jo paa en Maade godt, for det adspreder dog altid den stakkels Frue. Den rare Frue, hun er saa god, saa god, naar det slemme Humør ikke kommer over hende; men naar hun er plaget af det, og det er hun rigtignok for det meste, saa er hun sandt at sige værre end det værste Djævelsbarn, Gud forlade mig!

MINE.

Men hør, - skal Deres Frøken ikke snart forloves?

MARGRETE.

Ja Vorherre maa vide det. Det er ikke for det, der er jo Hunde nok om det Ben, med Respekt at sige, og de giver hende Presenter og beder hende til Selskab i een Guddommelighed og veed ikke, hvor lækre de vil gjøre sig, og, det forstaar sig, hun smiser jo ogsaa for dem og hvisker med dem, saadan i al Anstændighed; men jeg veed nok, hvad jeg tror - hun gjør dog Nar af dem allesammen.

MINE.

Men det er jo Synd for hende.

MARGRETE.

Ja det er det, jeg siger. Der er nu Hr. Halling, Studenten, som er kommen i Kost hos os; det er virkelig et pænt, høfligt Menneske og proper med sit Tøj, men han er nu da ogsaa bleven forgabet 175 i hende og render og flyver, saa snart hun bare fløjter. Og saa siger jeg forleden til hende: hør, lille Frøken, Hr.

Halling var dog en Mand for Dem; men hun rynker paa Næsen og svarer: hvad skal jeg med det Drengbarn? Er det nu ikke Synd og Skam? hvad kan det stakkels Menneske gjøre for, at han er saa ung?

MINE.

Ja det er saamænd en kjøn Fyr, jeg har mødt ham i Dag paa Trappen.

MARGRETE.

Men hvorledes gaar det med Deres Forlovelse, lille Jomfru? det er jo med en Glarmester?

MINE.

Nej, ham har jeg ikke mere, for han var saa ækel. Nej, den Gang jeg var nede hos Morbror i Helsingør, saa fik jeg mig en ny, og det er en fornuftig og skikkelig Mand, som snart kan gifte sig.

MARGRETE.

Ja men bedste Jomfru Tokkerup, jeg tror ikke, det er godt at skifte Kjærester saa tidt.

TOKKERUP.

Ja det er det jeg siger; nu har hun sgu haft over en Snes.

MINE.

Du lyver, Fa'r, jeg har ikke haft mere end fem rigtige.

MARGRETE.

Men lad mig nu komme til mit Ærinde. Har De hørt, at vores Tjener, Hr. Anholt, er bleven syg?

TOKKERUP.

Er han bleven syg?

MINE.

Det nette Menneske! jeg var paa Bal med ham igaar Aftes.

MARGRETE.

Saa? var De det?

MINE.

Ja, og det maa man sige, han har et fint Væsen. For den Gang vi havde danset lidt, saa tog de andre Kavalerer Frakkerne af, fordi det blev saa varmt; men han sagde: det gjør jeg ikke, for det 176 bruger vi ikke hjemme hos Konsulen. Og saa blev han ved at danse med den paa hele Natten, skjønt han ved Gud var saa vaad, saa man kunde vride ham.

MARGRETE.

Ja det er maaske deraf, han er bleven saa forkølet. Men det er rigtignok meget slemt, for vi skulde i Aften have et Par Fremmede, og de Lejetjenere er saadan nogle gyselige Klattemadser til at slaa i Stykker. Men saa spurgte Fruen mig, om jeg ikke kjendte en net ung Pige, som kunde hjælpe os med at byde om, og saa tænkte jeg: Herregud, det kunde maaske mere Jomfru Tokkerup at faa den Stads at se.

TOKKERUP.

Ja hør, Mine, det maa du gjøre. Man maa endelig tage sig i Agt for at lade være at støde sin Husvært.

MARGRETE.

Ja - og saa ovenpaa slaar vi os en lille Svir af inde i mit Værelse. Jeg skal sørge for at lægge det bedste tilside.

MINE.

Ja jeg kunde sgu nok have Lyst til det. Men hvad for fremmede kommer der?

MARGRETE.

Aa der kommer kun et lille Selskab, men af de allerfineste; for det er nu vores Princip.

Mel. Fr. Ep. 70.

1.

Gjæster vi ser saa inderlig gjerne,
men naturlig ej enhver;
saa maa de ha' paa Brystet en Stjerne
eller og en Nøgle der.
Det er langt fra nok, om de ejer Millioner,
nej, Standspersoner,
Hoffets Patroner,
Grever, Baroner - tænk Dem!
Det er den Omgang, som vi kun har kjær.

177

2.

MINE.

Hvad er det da for Damer, som komme?

MARGRETE.

Aa det er af samme Sort:
Nogle er Frøkner, Fruer er somme,
thi Madammer vises bort.
Hvad skal vi med dem? vi har rigtignok det, der er besser:
ja, Baronesser,
ægte Komtesser,
tyske Prinsesser - tænk Dem!
Alle de andre de gjør os kun Tort.

MINE.

Men kommer Hr. Halling der da ikke?

MARGRETE.

Jo, det forstaar sig; men hans Fader er jo ogsaa en Ven af Konsulen, og saa er han jo noget stort derovre
i Jylland, - Amtmand eller Rodemester, hvad det hedder.

TOKKERUP.

Men kommer der da ingen Handlende?

MARGRETE.

Nej, det har der ikke gjort i det sidste Halvaar, siden vi opgav Handelen og købte det Gods derovre i Fyen. Men det bliver ikke derved - pas De paa! Jeg veed nok noget, men jeg siger det ikke. Jeg har bare hørt dem tale saa smaat derom, men jeg skal ikke lukke min Mund op om det.

TOKKERUP.

Saa? er det noget med Konsulen?

MARGRETE.

Ja, han bliver ikke Konsul ret længe.

TOKKERUP.

Bliver han kanske Etatsraad?

MARGRETE.

Det siger jeg ikke; men det er højere op - det begynder med B.

TOKKERUP.

Er det - er det Balbeer - nej!

MARGRETE.

Ja, det begynder rigtignok med Ba.

MINE.

Baron?

MARGRETE.

Ja, det siger jeg ikke; men naar De 178 en Gang faar det at høre, saa husk paa, at jeg vidste det i Forvejen. Men nu maa jeg nok op. Adjø, Hr. Tokkerup! adjø, Jomfru Tokkerup! saa kommer De Klokken syv?

MINE.

Det skal jeg nok. Adjø, Jomfru Sørensen.

Margrete gaar.

NIENDE SCENE.

Tokkerup. Mine.

TOKKERUP.

Naa! saa skal du da ud i Aften igjen?

MINE.

Ja, nu er det jo Fader selv, som vil have det.

TOKKERUP.

Ja vist; men det er dog en forbandet Renden og Føjten. I Søndags var du til Bal, igaar var du til Bal, i Aften skal du til Koncert eller hvad det hedder. Hvad tror du din Kjæreste vil sige til det?

MINE.

Aa han! - han har jo slet ikke noget at sige over mig.

TOKKERUP.

Har han ikke? Har man hørt Mage? Har du ikke læst i din Lærebog, at han skal være dit Hoved, og du skal gjøre, hvad han siger?

MINE.

Ja men han siger jo ingenting.

TOKKERUP.

Det er lige fedt, du skal gjøre det alligevel. Tror du, en pæn Mand kan være tjent med at have en Kjæreste, der er saadan en Svirebro'r? *Mine vil gaa.* Hvor vil du hen?

MINE.

Jeg vil ikke længere høre paa det Vrøvl.

TOKKERUP.

Nej, vil man se? maa en Fader ikke en Gang være moralsk for sin Datter? Men det siger jeg, og det vil jeg raabe og protestere paa, den Dansen er noget forbandet Tøj.

179

MINE.

Ja, hver har nu sin Fornøjelse; jeg danser, og Fa'r drikker Brændevin.

TOKKERUP.

Hvad kommer det dig ved? Men desuden er der en stor Forskjellighed paa de to Ting. Dansen den gjør Fortræd, for den ødelægger vor Helsen; men Brændevinet det er det fineste og kraftigste af Kornet: at drikke en Snaps er lige saa godt som at spise et helt Rugbrød. *Det banker.* Kom ind!

TIENDE SCENE.

De forrige. Halling.

MINE

afsides til Tokkerup.

Det er Student Halling, der bor hos Konsulens.

TOKKERUP

afsides.

Saa? *Højt.* Hvad er til Herrens Tjeneste?

HALLING

tager sin Kaloske af.

Der er noget galt ved min ene Kaloske ved Hælen - vil De se?

TOKKERUP.

Aa det kan nemt gjøres ved. Om ti Minutter skal jeg sende den op til Dem.

HALLING.

Eller jeg kunde maaske opholde mig her saa længe?

TOKKERUP.

Ja, værseartig! Sæt Dem ned! *Afsides til Mine*. Lad mig nu se, du snakker lidt med ham.

Gaar ind med Kalosken.

ELLEVTE SCENE.

Mine. Halling.

HALLING.

Det er sandt, jeg kan hilse Jomfruen fra Deres Kjæreste, Hr. Ravn.

MINE.

Saa? har De været i Helsingør?

180

HALLING.

Nej, men jeg traf ham, da han kom her til Byen igaar Aftes, og i Dag har han gjort mig et Besøg.

MINE.

Saa? er han kommen her til Byen? han har slet ikke været hos os endnu.

HALLING.

Nej, han havde nok en Del at bestille. *Afsides*. Den stakkels Pige! *Højt*. De længes formodentlig meget efter ham.

MINE.

Ja det gjør jeg rigtignok, for jeg kjender ham saa grumme lidt. Det blev afgjort dernede i en flyvende Fart, og det var mest, fordi Morbror vilde have det. Men sig mig, hvad synes De om ham?

HALLING.

Jo, det er vist et meget flittigt og stræbsomt Menneske.

MINE.

Ja jeg er bange for, at han er altfor stræbsom og ikke har nogen rigtig Forstand paa, at man ogsaa skal fornøje sig lidt her i Livet. Rent ud sagt, er han ikke ganske efter mit Hoved.

HALLING.

Er De da bleven tvungen til ham?

MINE.

Nej, det kan jeg ikke sige. Men en stakkels Pige, som jeg, vil jo nødig tjene, for saa bliver man saa let spoleret, og saa maa man dog sørge lidt for sin Fremtid.

HALLING.

Ja det kan jeg godt forstaa. *Afsides*. Den arme Pige! *Højt*. Men De er jo ung og smuk, De behøver da ikke at tage mod det første bedste Tilbud.

MINE.

Jo De kan tro, i vores Stand er det allerede grumme meget at faa en, som ikke svirer og drikker.

HALLING.

Det kan være. Men De taler saa aabenhjertig til mig, saa jeg ikke kan andet end betragte Dem som en gammel Bekjendt. Tag ham for Guds Skyld ikke, naar De ikke elsker ham. Uden Kjærlighed 181 bliver ethvert Ægteskab mere eller mindre ulykkeligt.

MINE

afsides.

Nu bliver han højtravende. *Højt.* Ak ja!

HALLING

afsides.

Hvor det er Synd for den elskværdige Pige!

TOLVTE SCENE.

De forrige. Ravn.

RAVN.

Maa jeg spørge, er det her, Skomager Tokkerup - ah, god Dag, Mine! her har du din Kjæreste.

MINE.

God Dag, Peter, god Dag, min søde Ven! *Kysser ham.* Nej, hvor du er bleven fin og pæn. Du ser jo ud som en hel Stadskavaler.

RAVN.

Ja jeg har ogsaa været i fint Selskab, kan du tro.

HALLING.

Ja jeg saa, at De fulgte med Konsulen. Vilde han tale med Dem?

RAVN.

Nej, han vilde bare forestille mig for sin Familie.

HALLING.

Hvad for noget?

MINE.

Er det sandt?

RAVN.

Ja saagu er det sandt. Jeg kom midt i et Selskab af Herrer og Damer, og vi levede højt.

HALLING.

Men sagde De da ikke, hvem De var?

RAVN.

Jo vist sagde jeg det til Konsulen, men han vilde slet ikke tro det. Det er nogle løjerlige Folk her i København, men høflige er de sgu, og de paastod, at jeg matte være Greve eller saadan noget, for det kunde de se paa mig.

MINE.

Ja du ser ogsaa ud som en Greve kysser *ham* min søde Peter!

182

RAVN.

Ja alle Fruentimmer er rent gale efter mig. Der var nu en Dame deroppe, som paastod ganske bestemt, at jeg havde skrevet en Komedie eller saadan noget, som hed den ny Barselstue.

MINE.

Fy, bruger de saadanne simple Ord deroppe?

HALLING.

Men hvorfor troede hun da det?

RAVN.

Jo det var fordi jeg sagde: Død og Pine, for hun sagde, det Ord stod ogsaa i den Komedie. Og saa bad de mig ogsaa til Selskab der i Aften.

HALLING.

Aa, det er umuligt!

RAVN.

Nej, det er sgu meget vist.

MINE.

Saa kan vi træffes deroppe.

HALLING.

Hvad? er De ogsaa inviteret?

MINE.

Ja, jeg skulde rigtignok bare hjælpe til med Opvarningen.

RAVN.

Hør, Mine, naar du saa ser mig deroppe, saa maa du ikke lade nogen mærke, at du kjender mig, for du kan jo nok tænke -

MINE.

Hvad? vil du ikke kjendes ved mig?

RAVN.

Nej ikke der, for det kunde jo være, at jeg gjorde min Lykke, og saa blev vi jo des før gift.

MINE.

Men saa bliver du da og spiser til Middag hos os?

RAVN.

Nej, jeg skal hjem og pynte mig, for de bad mig at komme tidlig, og jeg skulde først sy lidt paa min ny Vest.

HALLING.

Hvad Tid vil De da komme?

RAVN.

Jeg tænker Klokken fire.

HALLING.

Nej, det er fem Timer for tidlig. Klokken ni er god Tid.

RAVN.

Sikken Maner! det er jo Sengetid.

HALLING.

Det er nu en Gang saaledes. Og saa maa De have Dem et Par franske Handsker.

183

RAVN.

Det behøves sgu ikke, naar jeg vasker mine Hænder.

HALLING.

Jo, det er absolut nødvendigt; men saa kan De faa et Par hos mig.

RAVN.

Tusind Tak! og saa kommer jeg op til Dem Klokken -

HALLING.

Halv ni.

RAVN.

Det skal ske, og saa bliver jeg her og spiser til Middag.

MINE.

Aa hvor jeg glæder mig til i Aften. Det skal rigtig blive morsomt.

Mel. Fr. Ep. 33.

1.

MINE.

Naar jeg ser -

RAVN.

Naar du ser -

MINE.

Dig som fin -

RAVN.

Kavalier -

MINE.

Og byder dig The og Is og andet mer,

saa er jeg -

RAVN.

Naa, hvad saa?

MINE.

Ganske vis -

RAVN.

Hvorpaa?

MINE.

At hjertelig grine jeg maa.

RAVN.

Naa, lad gaa!

184

MINE.

Naar du staar -

RAVN.

Som sagt -

MINE.

I din Glans -

RAVN.

Og Pragt -

MINE.

Og Frøkner og Fruer gjøre paa dig Jagt,
er det mig -

RAVN.

En Plaser -

MINE.

At en slig -

RAVN.

Kavalier -

MINE.

I Grunden dog elsker mig -

RAVN.

Meget mer.

Kysser hende.

MINE.

Dem vi og -

RAVN.

Faar at se.

MINE.

Ikke sandt?

HALLING.

Jo maaske.

MINE.

Ja sikkert vi der skal samles alle tre
Og De er -

HALLING.

Deres Ven.

185

MINE.

Vi er De-

RAVN.

res igjen

MINE.

Aa ja! vi skal ret have Spænd!

RAVN.

Ja saamænd!

MINE.

Og naar godt -

RAVN.

Det saa gaar -

MINE.

Naar du der

RAVN.

Kunder faar -

MINE.

Saa haaber jeg, snart den glade Time slaar,
da du kom-

RAVN.

mer i Havn -

MINE.

Og jeg selv -

RAVN.

Skifter Navn -

MINE.

Og bliver for evig din -

RAVN.

Madam Ravn.

186

TREDIE AKT.

Et oplyst Værelse hos Konsulen.

FØRSTE SCENE.

Konsul. Baron Ebersdorf.

BARON.

Naa saa De mener virkelig, at han er Adelsmand?

KONSUL.

Ja, Hr. Baron, jeg kan ikke tvivle derpaa. I alt Fald er det øjensynligt, at han sit hele Liv har maattet bevæge sig i de højere Kredse.

BARON.

Jeg længes efter at se ham; jeg er vis paa, at jeg kan afgjøre det ved et Blik. De veed, Hr. Konsul, at jeg ikke er fordomsfuld, tvertimod respekterer jeg Borgerstanden meget højt; thi den har virket meget og skal virke meget. Det er dens Bestemmelse at virke, ligesom det er vores at nyde. Men hvorfor skulde jeg nægte det? den adelige - det vil da sige den fødte Adelsmand - har dog altid visse ejendommelige Fortrin.

KONSUL

stødt.

Mener Baronnen da ikke, at borgerligfødte kunne opnaa ligesaa megen Dannelse?

BARON.

Jo Gud bevares! men det er ikke Dannelsen, jeg søger; det er det naturlige, det medfødte.

KONSUL.

Turde jeg da spørge Hr. Baronnen, hvori det bestaar?

BARON.

Ja, det er jo ikke saa godt at sige. Det er dette medfødte, dette naturlige, eller hvis jeg skal 187 betegne det nøjere, - det er den Adel, som egentlig blot kan føles. Men jeg kan maaske udtrykke mig klarere.

Mel. Tysk Sang.

1.

Som ædle Planter kjendes kan
paa deres Blomst eller Blad,
saa kjender man en Adelsmand
paa et - jeg veed ikke hvad.
Det er et Mærke, Naturen gav,
et Præg, som følger ham til hans Grav,
det noget er, som i ham bor,
men ikke kan tolkes med Ord.

2.

KONSUL.

Men dette Mærke, dette Præg
dog sikkert finde sig lod.

BARON.

Ja vist, men ej i Haar og Skjæg.
og ikke i Haand eller Fod.
Det trænger dybt gennem Sjæl og Krop
og fylder hele Personen op;
og kun en Adelsmand, jeg tror,
kan finde dets lønlige Spor.

3.

KONSUL.

Men det dog vistnok vise maa
sig mest i enkelte Træk?

BARON.

Dog naar man gribe vil derpaa,
saa smutter det pludselig væk.
Det taaler ej, at man ser det klart,
det er saa fint, det er saa zart;
højt gaar det over al Fornuft,
og er hvad man kalder - en Duft.

BARON.

Men jeg kunde maaske angive Dem et enkelt Træk, som er meget iøjnefaldende. Enhver Adelsmand har

af Naturen en Finhed i Konversationen, 188 en Takt til bestandig at finde de rette Ord, saa at han kan sige, hvad han vil, uden at støde nogen. Denne Evne har jeg ikke fundet hos de borgerlige - i den Grad.

KONSUL
stødt.

Jeg maa gjøre Baronnen opmærksom paa, at jeg selv er af borgerlig Familie.

BARON.

Det behøver De aldeles ikke; det er jeg bleven mindet om under hele Samtalen.

KONSUL.

Jeg maa desuden erklære, at jeg sætter ligesaa høj Pris paa en borgerlig, der har hævet sig selv, som paa nogensomhelst adelig.

BARON.

Det kan jeg aldeles ikke fortænke Dem i. Enhver holder mest af sit eget. Krage søger Mage, som det hedder, og det gjør Ørnen ogsaa.

KONSUL
hidsig.

Jeg maa bede Baronnen betænke -

BARON.

De, Hr. Konsul, er en Mand, som jeg respekterer meget højt. De har trukket Dem tilbage fra den politiske Pøbelkommers, som maaske kan have sine aparte Tilløkkelser, og indtaget en værdigere Stilling. Som sagt, jeg respekterer Dem højt; men naar man ser Dem ved Siden af Deres Frue, den charmante Kone, saa opdager man let, hvem der har det ædleste Blod i sine Aarer. Gud bevares, det kan De jo ikke gjøre ved; men man ser strax paa hendes Holdning og Fremtræden, at hun er en født von Pletten.

ANDEN SCENE.

De forrige. Fruen.

FRUE.

Hr. Baron! alle Damerne sidder og længes efter Dem.

189

BARON.

Min Længsel har vist været størst, naadige Frue, *galant* men nu er den gaet over.

FRUE
til Konsul.

Jeg er meget bange for, at den sogenannte Hr. Ravn svigter os.

KONSUL.

Aa nej! han kommer nok med Hr. Halling.

FRUE.

Gid han vilde! Jeg har aldrig set nogen saa komplet Kavalier - med Undtagelse af Hr. Baronnen.

BARON.

O, naadige Frue, man bliver gammel; Legemet taber sin Elasticitet, Sjælen -

FRUE.

Er evig ung og evig chevaleresque. Men maaske Baronen kunde give os nogen Oplysning med Hensyn til vor ny Bekjendt. De har hørt, at han kaldte sig Ravn og fortalte os en hel Del sonderbare Historier, som naturligvis kun var en Kaprice; men de forekom mig dog at indeholde en Anspielung paa hans virkelige Navn og Stilling.

KONSUL.

Ja det er ganske rigtigt, det klang aldeles som en Allegori.

FRUE.

Efter hvad vi kunde jugere, er der ingen Tvivl om, at han er en Adelsmand.

BARON.

Jeg respekterer Fruens Dom i saa Henseende.

FRUE.

Og dansk er han, for han taler Sproget aldeles geläufig. Men da han kalder sig Ravn, har vi tænkt paa, om han ikke kunde være i Slægt med Grev Ravensberg til Gjedserodde.

BARON.

Jo maaske! Greven har flere Sønner.

KONSUL.

Det passer godt, - han sagde ogsaa, at han havde Brødre.

FRUE.

Det skulde forlange mig at vide, om ingen af de unge Grever har været udenlands.

190

BARON.

Jo, - den næstældste har opholdt sig flere Aar ved et tysk Hof - jeg husker ikke hvilket. Men De sagde jo, at han kom fra Paris?

KONSUL.

Ja - derfor kan han da gjerne have besøgt Paris paa Hjemvejen.

BARON.

Det forstaar sig. Jeg kjender ham ikke personlig, for han har kun været meget kort her i Kjøbenhavn, men efter hvad jeg har hørt, skal han være en meget dannet ung Mand.

KONSUL.

Det er han.

BARON.

Som især har megen Sans for de skjønne Kunster.

FRUE.

Det har han.

BARON.

Og tillige en Mand, der holder af Spøg, en Original.

KONSUL.

Det er han.

BARON.

Men fremfor alt en fuldendt Hofmand.

FRUE.

Det er han.

KONSUL.

Der er ingen Tvivl om, at det er ham.

FRUE.

Altsaa havde jeg dog gjættet rigtig.

TREDIE SCENE.

De forrige. Halling. Ravn.

FRUE.

Ah! le voilà, le bien désiré!

KONSUL.

Velkommen, Hr. Ravn! det er mig ret kjært -

FRUE.

O, De kan ikke tænke Dem, hvor vi har længtes efter Dem.

RAVN.

Saa?

KONSUL

forestillende.

Hr. Baron Ebersdorf! Hr. Ravn!

BARON

rækker ham Haanden.

Det er mig en stor Fornøjelse - hehehe!

191

RAVN.

Hehehe!

FRUE.

Hav den Godhed at følge med, saa skal jeg presentere Dem for det øvrige Selskab.

RAVN.

Aa ja - lad gaa!

Ravn, Halling og Fruen gaa.

FJERDE SCENE.

Konsul.

KONSUL.

Naa, Hr. Baron?

BARON.

De har set rigtigt, eller rettere, Deres Frue har set rigtig. Det kan ikke være nogen anden end Grev Ravensberg.

KONSUL.

Virkelig?

BARON.

Hvem skulde det ellers være? Jeg kan opregne Dem alle unge Adelsmænd i hele Danmark. Lagde De mærke til denne Finhed, denne Sikkerhed -

KONSUL.

Denne Lethed, denne Utvungenhed -

BARON.

Denne - ja der er ingen Tvivl om. Men hør - dette Bekjendtskab kunde være Dem til stor Fordel.

KONSUL.

Hvorledes mener Baronen?

BARON.

Jeg har en Plan - men bi lidt! lad os først gaa ind til de andre.

De gaa ind.

FEMTE SCENE.

Kammerjunker Pilse. Ravn.

PILSE.

Maa jeg gjøre Dem et Spørgsmaal, som er mig af megen Vigtighed? De kommer lige fra Paris?

RAVN.

Ja jeg gjør.

192

PILSE.

Saa er Deres Kjole formodentlig efter nyeste Mode?

RAVN.

Ja naturligvis!

PILSE.

Hvem skulde dog tænke det, at de spidse Skjøder skulde komme saa snart i Brug igjen? Se denne Kjole har jeg i Dag paa for første Gang, og den maa strax hen at forandres. Det er i Grunden ogsaa hæslikt med disse brede Skjøder.

RAVN.

Aa der er flere i Paris, der endnu gaar med dem.

PILSE.

Men jeg gjør det aldrig mere. Kan jeg ikke være den første til at optage en ny Mode, skal jeg dog i det mindste være den anden. Hør - vil De oprigtig sige mig - hvad synes De om min Vest?

RAVN.

Aa jo! det er godt Tøj - god Bonitet - hvem har syet den?

PILSE.

Den er syet i det fahnerske Etablissement, men jeg har selv givet Ideen til den.

RAVN.

Maa jeg se den lidt paa Ryggen - og i Ærmegabene - ja den er meget godt syet.

PILSE.

Det glæder mig overordentlig, at den finder Deres Bifald. Jeg maa til Gjengjæld tilstaa Dem, at det første Syn af Dem, da De i Formiddags traadte ind ad Døren, slog mig ganske overordentlig. De er udmærket elegant klædt.

RAVN.

Nej synes De virkelig? Ja Tøjet til denne Kjole har sgu ogsaa kostet sine halvfjerde Daler Alen.

PILSE.

Virkelig? koster det ikke mere i Paris? Ja Paris det er et Paradis - hvem der var der! Hør, De kunde tjene mig med noget.

RAVN.

Er det med en Vest eller et Par Benklæder?

PILSE.

Ja De skal have Tak, hvis De vil laane mig 193 et Par til at lade min Skrædder sy efter, men det er egentlig noget andet. De er en Mand, som alle viser Tillid og Agtelse; Deres Stemme vil kunne fremme min Sag. De kjender jo Frøken Varbjerg?

RAVN.

Datteren i Huset? ja naturlig!

PILSE.

Jeg er dødelig forelsket i hende.

RAVN.

Er De det? Det var da som Pokker, det er Halling ogsaa.

PILSE.

Hvad for noget, Halling?

RAVN.

Ja det hørte jeg før.

PILSE.

Det er ikke muligt! Hvor tør han understaa sig?

RAVN.

De kan jo spørge ham ad, der er han.

SJETTE SCENE.

De forrige. Luise. Halling.

LUISE.

Naar man vil profitere af vor Gjæsts Selskab, maa man nok selv søge ham op.

PILSE.

Paa ingen Maade, Frøken! jeg er altid rede til at gjøre min Opvartning.

LUISE.

Det veed jeg, Hr. Kammerjunker, men det var ogsaa Hr. Ravn, jeg talte til.

RAVN.

Her er jeg, Frøken.

LUISE

lægger sig i en Lænestol.

Naar man ellers træffer nogen, der lige kommer fra Udlandet, saa har han altid saa meget morsomt at fortælle; men De har ikke endnu villet fornøje os med et eneste Træk af Deres Rejseliv.

HALLING.

Ja Hr. Ravn har jo ogsaa Hemmeligheder.

RAVN.

Ja det har jeg min Tro.

194

LUISE.

Men dem bryder jeg mig slet ikke om. Det diplomatiske maa De gjerne beholde for Dem selv, naar jeg blot maa faa lidt af det morsomme, for Exempel hvorledes De har haft det i Paris.

PILSE.

Aa ja, fortæl lidt om Paris.

RAVN.

Ja det er -

HALLING.

Det maa være vanskeligt at vide, hvor man skal begynde og ende.

RAVN.

Ja det er netop det vanskelige.

LUISE.

Hr. Ravn, det er første Gang, jeg beder Dem om noget.

RAVN.

Naa ja, saa faar man jo gjøre det.

Mel. Fr. Ep. 47.

1.

I Paris man har det saa inderlig godt,
der gaar man og driver og morer sig blot,
man spiser og drikker og lever saa flot,
og bor i et kongeligt Slot.
Naar det saa en Dag er taaleligt Vejr,
saa gaar man en Tur under skyggende Træer,
for Folk de spadsere i tusindvis der,
og altid i Søndagsklæ'r.

LUISE.

O ja dejlig er vist Boulevarden?

RAVN.

Jo jo!

PILSE.

Og les Champs-Élysées?

RAVN.

Aa ja den er sgu go'!

PILSE.

Og dernede ved Floden -

RAVN.

Ja der er en Bro.
Aa, prægtigt der er, kan De tro!

195

ALLE.

Ja prægtig, ja det vil vi tro!

2.

RAVN.

Huse der man ser med fjortende Sal
og Stads overalt, som er ikke saa gal:
en rigtig Pariser - se det er en Karl,
han kjender sin Modejournal.

LUISE.

Og det friske Liv!

RAVN.

Ja det gaar i Spring,
der stolprer man om, til man faar næsten Sting,
man kjører og farer som slet ingenting
i Dampvogn paa Gaden omkring.

PILSE.

Er der Dampvogn' i Byen?

RAVN.

I tusindevis.

LUISE.

Og Kaféer for Damer -

PILSE.

Med Kager og Is -

LUISE.

Og Butikker -

RAVN.

Med Varer til billigste Pris.
Ja dejligt der er i Paris!

ALLE.

Ja dejligt der er i Paris!

3.

RAVN.

Levebrødet der er ikke saa tyndt,
i Dag gaar af Brug, hvad igaar er begyndt.

LUISE.

Og tænk de Soiréer!

196

RAVN.

Ja sikken en Pynt!
der sparer man ej paa sin Mønt.

PILSE.

Denne Rigdoms Glans!

RAVN.

Ja mer end De tror,
for hver en Pariser gaar daglig paa Kroer,
og Skrædderne de syr paa Mahognibord
med Tæpper af ægte Kastor.

LUISE.

Det er ypperligt!

PILSE.

Selv hos den simplere Flok!
Og Grisetternes Liv -

LUISE.

Vær blot ej equivoque!

RAVN.

De maa vide -

PILSE.

Ja vist, jeg har læst Paul de Kock!

RAVN.

Ja ja, saa forstaar De mig nok!

ALLE.

Ja ja, vi forstaar Dem jo nok!

LUISE.

Maa jeg takke Dem for den livlige Beskrivelse! Man kan høre, at De har været en skarp lagttager.

RAVN.

Ja man maa jo se sig for. *Afsides*. Hehehe!

PILSE.

Ja det er rigtignok noget andet end at læse det, naar man saadan faar det at høre af et Øjenvidne.

RAVN.

Hør, Hr. Halling, *afsides til ham* veed De det? Kammerjunkeren vil ogsaa forlove sig med Frøkenen.

197

HALLING

afsides.

Hvad for noget? er det sandt?

RAVN.

Gud straffe mig! Han fortalte mig det i dette Øjeblik.

De forrige. Mine med The. Margrete med Hvedebrød.

MINE
byder Ravn.

Vær saa artig, Hr. Greve! en lille Kop Thevand!

RAVN.

Tak, lille Jomfru.

PILSE.

Har Frøkenen været i Operaen for nylig?

LUISE.

Ja igaar.

MINE.

Skal Hr. Greven ikke have et lille Stykke Sukker til?

LUISE
afsides.

Jomfruen gjør bedst i at holde sig aldeles tavs.

MINE
afsides.

Nej vil man se!

Byder Halling og gaar.

LUISE.

De, Hr. Halling, synes jo slet ikke om Operaen.

HALLING.

Nej, jeg holder mere af vort danske Theater.

PILSE.

Det er maaske, fordi Hr. Halling mangler den behørige musikalske Sans.

HALLING.

Det kunde maaske ogsaa være, fordi jeg har for megen til at lade mig nøje med den italienske Musik.

PILSE.

Det er en meget arrogant Paastand. Den italienske Musik er den mest fetereede i vore Dage, Hoffet ynder den.

HALLING.

Men Kjendere ikke.

PILSE.

Er Hr. Halling da en Kjender?

198

HALLING.

Er Hr. Kammerjunkeren da en Kjender?

LUISE.

Den Strid maa vi have Hr. Ravn til at afgjøre. Sætter De mest Pris paa den danske eller italienske Opera?

RAVN.

Jeg kjender ingen af dem.

PILSE.

Nej, det er ogsaa sandt! men De har jo i Paris hørt den italienske Musik. Er det ikke den bedste?

RAVN.

Nej, jeg holder mere af den tyrkiske.

LUISE.

Det er ypperligt! ingen af de stridbare Herrer kan faa deres Krig frem. Jeg takker Dem ret for den Finhed, hvormed De har afvæbnet dem begge. Men hvem der saa har Ret, saa maa jeg tilstaa, at jeg ikke kan holde ud at komme i vort Theater, saa længe det har saadant et Lokale.

PILSE.

Nej, da er det anderledes i andre store Stæder, hvor de fornemmes Loger er ordentlige Værelser, hvori de kan modtage Visiter.

HALLING.

Gud ske Lov, det ikke finder Sted her! det var da ligefrem til Kunstens Ruin.

PILSE.

Ja men nu er det til det fine Publikums Ruin.

HALLING.

Men Tilskuerne, baade fine og grove, er jo dog underordnede Personer; Kunstneren er Hovedpersonen.

PILSE.

Nej sikken et Raisonnement.

LUISE.

Men Herregud, hvad gaar der af de to Herrer? nu begynder Krigen igjen. Hr. Ravn, De maa atter være Voldgiftsmand. Tror De virkelig, Kunsten og Kunstneren kan tage Skade, fordi man indførte den omtalte Indretning her?

RAVN.

Nej, naar man betaler de Gjøglere, hvad 199 de skal have, saa har de jo ikke noget at klage over.

PILSE.

Nej, det er jo aabenbart.

LUISE

til Halling.

Ja Deres Forestilling er mig rigtignok lidt for idealsk. Men Herregud, jeg er jo et Verdensbarn.

OTTENDE SCENE.

De forrige. Fruen.

FRUE.

Ah, messieurs; s'il vous plait, les tables à jouer sont arrangées. Mr. Ravn! est-ce que je dois vous présenter une carte?

Byder ham et Kort.

RAVN.

Hvad mener Fruen?

FRUE.

Haha, De falder i Tanker. Men tør jeg spørge, hvorfor taler De ikke Fransk? vi er alle Sproget mægtige.

RAVN.

Aa nu har jeg faaet saa meget af det.

FRUE.

Ja til en Afvexling kan det danske jo nok være godt.

LUISE.

Hr. Ravn har fortalt os saa meget morsomt om Paris! Tænk, Mama! selv Skrædderne der er saa fine paa det, at de sidder og syr paa et Mahognibord.

FRUE.

Ja af en Rejse til Paris har man stor Fordel, men dog især den, at man faar saa stor Færdighed i at parlere.

NIENDE SCENE.

De forrige. Konsul (med Kort).

KONSUL.

Jeg skulde have en af de unge Herrer anbragt ved et Spillebord.

LUISE.

Hr. Ravn, holder De af at spille Kort?

200

RAVN.

Aa ja - jeg spillede somme Tider Jakob med Mester.

LUISE.

Tør man vide, hvad det er for en udmærket Mand, som De kalder Deres Mester?

RAVN.

Ja det - er en -

LUISE.

En Hemmelighed - ikke sandt?

RAVN.

Aa ja saamænd.

KONSUL.

Er der saa ingen af Herrerne, der vil modtage dette Kort?

HALLING

afsides til Luise.

Blot jeg kunde blive fri for at spille.

PILSE

ligeledes.

Jeg har langt mere Lyst til at underholde Dem, min Frøken.

KONSUL.

Jeg skulde have en fjerde Mand til en L'hombre med Grev Romberg, General Susdal og Forstjunker Petré.

FRUE.

Og jeg til en Whist med tre Damer, Gehejmerraadinde Sansfaçon, Komtesse Hagenbach og Fru von Görlitz. To af de unge Herrer maa vi altsaa lægge Beslag paa.

PILSE.

Maaske Frøkenen vil bestemme, hvem af os det skal være.

HALLING.

Nu ja, Frøken, vil De!

LUISE.

Hr. Ravn, vil De ogsaa underkaste Dem min Dom?

RAVN.

Ja mænd vil jeg saa.

Luise giver Fruens Kort til Halling.

PILSE.

Hr. Halling! jeg gratulerer.

Luise giver Konsulens Kort til Pilse.

HALLING.

Hr. Kammerjunker! jeg gratulerer.

LUISE.

Hr. Ravn! De overlod det til mig, og jeg tilstaar, at jeg dømte af pur Egoisme. Kan De nu finde Dem i at underholde os Damer?

201

RAVN.

Gud, det er min bedste Plaser.

KONSUL.

Maa jeg anwise de spillende Herrer Deres Pladser?

FRUE.

Og maa jeg tale et Ord med dig, Luise!

Konsul, Frue, Luise, Pilsen, Halling gaa.

TIENDE SCENE.

Ravn. Strax efter Mine.

RAVN.

Nu tror jeg, at jeg har faaet det rigtige Handelav paa det fine Væsen. Det er løjerligt nok. Gud veed hvad Mester vil sige, naar han hører, at hans Fyrrepind gaar og gjør Lykke i hele dette mahogni Selskab, hehehe!

MINE

henter de tomme Thekopper.

Peter!

RAVN.

Naa Mine - er du der?

MINE.

Søde Peter! jeg vilde saa gyselig gjerne tale med dig.

RAVN.

Ja det er sgu ikke saa nemt at komme til mig, for alle disse hersens Baroner og Baroninder er færdig at slaas om mig. Du skulde bare høre Fruen - og Frøkenen, hun kaster et Par Øjne til mig saa store som Suppeterriner.

MINE.

Nej sikken en fæl en! kan hun ikke lade Folk have deres Kjærester i Fred? Men hør, du bliver dog ved at holde mest af mig.

RAVN.

Ja vist - men skynd dig nu lidt!

MINE.

Jeg har noget paa mit Hjerte, som jeg maa fortælle dig.

Mel. af C. J. Hansen.

1.

O, min Ven, jeg maa dig sige,

hvor du er mit Hjerte kjær;
202 ej jeg finde kan din Lige
i det fine Selskab her.
Blandt de mange Rariteter,
al den Stads, som her man har,
er dog du, min egen Peter,
mig alene dyrebar.

RAVN.

Tak skal du have, men nu skal jeg ind til de andre.

2.

MINE.

O, min Ven, du næppe tror det,
knap mig selv jeg kjender mer,
ude selv ved Køkkenbordet
dig jeg hører, dig jeg ser.
Mens jeg sysler med Salveter,
Glas og Knive, tænker jeg:
snart jeg daglig skal, min Peter,
dække Bord for dig og mig.

ELLEVTE SCENE.

De forrige. Frue. Konsul.

FRUE

afsides.

Hvad er det? *Kalder. Jomfru!*

MINE.

Hvad befaler Fruen?

FRUE.

Naar Jomfruen har udrettet Deres Arbejde, saa er Deres Plads derude.

Mine gaar med Thekopperne.

TOLVTE SCENE.

Ravn. Frue. Konsul.

FRUE.

Jeg tror sandelig, hun var saa impertinent at tale til Dem?

RAVN.

Aa, hun var bare lidt rørende.

203

FRUE.

Det amuserer Dem maaske at tale med simple Folk?

KONSUL.

Det kan virkelig ogsaa være ganske morsomt en enkelt Gang, men det maa kun være et Øjeblik, for Platheden stikker dog snart igjennem. Ikke sandt?

RAVN.

Jo det gjør den.

FRUE.

Jeg har talt med min Mand, og han raadede mig til at ty til Dem i mine huslige Bekymringer.

KONSUL.

De kommer jo lige fra Paris, og saa mente jeg, at De bedst maatte vide, hvorledes en Soiré smagfuldest kan arrangeres.

RAVN.

Aa ja!

FRUE.

Vi vilde naturligvis gjerne have det saa elegant som muligt, og da Soirélivet er saa variable, vilde jeg tage mig den Frihed at spørge Dem, hvad De mente, man nu skulde tage sig for.

RAVN.

Ja, hvis jeg maatte sige min oprigtige Mening, saa synes jeg, vi skulde have noget at drikke.

FRUE.

Hvad skulde det være, om jeg tør spørge?

RAVN.

Aa jeg tænker et Glas Vin.

FRUE.

Er det nu Coutume, at man skal have Vinen strax?

RAVN.

Ja lige strax - saa kommer man først rigtig i Humør.

KONSUL.

Det er ganske rigtigt, det er en fortræffelig Skik.

FRUE.

Hvad Slags Vin skal det da være?

RAVN.

God Vin.

FRUE.

De mener altsaa - Portvin eller Madera?

RAVN.

Aa ja!

FRUE.

Jeg takker! det skal strax blive arrangeret.

Gaar.

204

TRETTENDE SCENE.

Ravn. Konsul.

KONSUL.

Da her er flere, som ikke gjerne spiller Kort, saa mener jeg, at det var godt at finde et Foreningspunkt for dem. Hvad mener De, at man bedst kunde foretage sig?

RAVN.

Aa vi kan jo sagtens hitte paa noget.

KONSUL.

Maaske det vilde være det bedste, om vi lod det blive ved en almindelig Konversation. Hvad mener De?

RAVN.

Nej, det synes jeg ikke.

KONSUL.

De har ganske Ret, det vilde ogsaa blive for ensformigt. Musikken er en skøn Kunst, og det vilde vistnok være langt bedre, om vi fik nogen til at musicere for os.

RAVN.

Det tror jeg ikke er morsomt.

KONSUL.

Nej, det er netop det, jeg frygtede, for man faar saa meget af den i vore Dage. Naa, hvad mener De da man kunde gjøre? for vi har ikke Damer nok til at danse.

RAVN.

Det synes jeg heller ikke der er nogen Fornøjelse ved.

KONSUL.

Nej, det er der virkelig ikke. Men hvad mener De da man burde bestille?

RAVN.

Aa, naar vi allesammen samles herinde om et Glas Vin, saa kommer det nok af sig selv. Jeg skal gjøre mit bedste.

KONSUL.

Jeg er Dem meget forbunden. Og jeg haaber, at De bestandig vil betragte mit Hus som Deres eget.

RAVN.

Det skal jeg nok.

KONSUL.

Om nogle Dage tager vi over til vort 205 Gods. Der haaber jeg da at se Dem, og maaske Forholdene imidlertid kan have forandret sig saaledes, at vi kan mødes mere som Ligemænd.

RAVN.

Gudbevares, vi er jo Ligemænd.

KONSUL.

Endnu ikke, Hr. Greve - Hr. Ravn - men det vil maaske jævne sig.

FJORTENDE SCENE.

De forrige. Frue. Luise. Baron. Gjæster.

Mine og Margrete bringe Vin og byde om.

LUISE.

Hr. Ravn, jeg har igjen en lille Bøn til Dem.

RAVN.

Har De igjen en Bøn?

LUISE.

Ja, Baron Ebersdorf fortæller, at De skal være saadan en ypperlig Sanger.

BARON.

Ja det er almindelig bekjendt.

LUISE.

Derfor vil vi bede Dem om at fornøje os med en lille Sang.

BARON.

Vi er meget begjærlige efter at høre det.

FRUE.

Jeg elsker Sang over alt.

KONSUL.

De vilde gjøre os lykkelige derved.

RAVN.

Ja jeg kan rigtignok en Sang, hvis De vil tage til Takke, men den er lystig.

LUISE.

Saa meget desto bedre. Er det en, De har lært i Paris?

RAVN.

Ja det er.

FRUE.

Det er superbe. Det er altsaa en fransk Sang?

RAVN.

Nej, jeg synger den paa Dansk.

FRUE.

Er den da ikke smukkere paa Fransk?

KONSUL.

Nej, Hr. Ravn har maaske selv oversat den?

206

RAVN.

Ja det har jeg.

KONSUL.

Det er fortræffeligt! *Til de andre.* Hr. Ravn vil synge en fransk Sang, som han selv har oversat paa Dansk.

RAVN.

Ja men saa maa De synge hveranden Linie med, det er ikke andet end Lalala.

KONSUL.

Det er altsaa Solo med Kor til; det er udmærket!

Mel. Da Bonden han vilde ad Skoven gaa.

1.

RAVN.

Og Kejseren bor paa det høje Slot,

KOR.

Tralalera, faldera, falderira!

RAVN.

Hans højrrøde Kjole den klæ'r ham saa godt.

KOR.

Tralalera, faldera, tralera!

2.

RAVN.

I Salen derinde laa Kejserens Kjol,
men Katten sprang op paa den samme Stol.

3.

Og Katten han tog sig nu ikke i Agt,
han tabte noget paa Kejserens Dragt.

4.

Da Kejseren nu til sin Kjole saa,
saa var der en stor Plamase paa.

5.

Og Kejseren til sine Stormænd sa':
Hvor kommer vel den Plamase fra?

6.

De Stormænd vidste slet ingen Besked,
men saa blev Kejseren lynende vred.

207

7.

Og Kejseren gav sine Stormænd Prygl,

og det var nu blot for Plamasens Skyld.

8.

Og de turde ikke slaa ham igjen,
men derfor de slog deres Undermænd.

9.

Og alle de store de slog de smaa,
og de lod Pryglene videre gaa.

10.

Den Herremand slog sine Bønder i Flæng,
og Bonden sin Karl, og Karlen sin Dreng.

11.

Og saadan fik hele Landet da Prygl,
og det var nu blot for Plamasens Skyld.

Se nu er det forbi.

Alle omringe ham med Taksigelser.

KONSUL
til en anden.

Det er en ganske udmærket Stemme, og sikken en Skole han har!

LUISE.

Og Musikken selv - det var jo en dejlig Melodi. Tør jeg spørge, hvem der har komponeret den?

RAVN.

Ja jeg maa tilstaa, jeg veed det ikke.

LUISE.

Saa er jeg ganske overbevist om, at den er af Dem selv. Kan De nægte det?

RAVN.

Aa hvor kan De tro?

LUISE.

Jo, jeg kan se det paa Dem. Tror du ikke det, Mama?

FRUE.

Jo, Hr. Ravn kan man tiltro alt godt.

KONSUL.

Og saa denne fortræffelige Text. Uagtet den beholder den franske Frihed i Tonen, veed den dog saa fint og let at glide hen over det platte.

FRUE.

Hr. Ravn har maaske digtet den selv?

208

BARON.

Uden Tvivl! Mine Herrer, efter en saadan Kunstnydelse kan og vil vi ikke andet end udbryde: Leve Digteren, Sangeren og Komponisten! leve Hr. Ravn!

RAVN.

Tak skal De have, men kom, lad os klinke!

KONSUL

hviskende.

Er det nu Brug at klinke?

RAVN.

Ja naturlig! Maa jeg klinke med Dem, mine Herrer og Damer!

De klinke.

KONSUL.

Det er ogsaa meget mere gemytligt med den Klinken.

RAVN.

Hør, nu synes jeg, at vi skulde tage os noget for? Hvad mener De? Skal vi ikke have os nogle Løjer?

FRUE.

Vi overlader det ganske til Dem; De forstaar det dog bedst.

RAVN.

Naa ja, saa vil jeg foreslaa, at vi skal lege noget, her er jo god Plads. For Exempel: hvad synes De om Saltebrød?

FRUE.

Salle d'Hébreu?

RAVN.

Ja - kjender De ikke Saltebrød?

FRUE.

Nej, jeg maa tilstaa -

KONSUL.

Jeg heller ikke. *Til de andre*. Kjender De Saltebrød?

LUISE.

Hvad er det for et Sprog, Mama?

FRUE.

Det er Fransk, mit Barn: *salle d'Hébreu* eller *salle des Hébreux*, Hebræer- eller Jødesal.

BARON.

Ah, det er vist en Allusion til *le juif errant* af Eugène Sue. Er det ikke, Hr. Ravn?

RAVN.

Jo det forstaar sig.

KONSUL.

Er da saadanne Lege komne i Brug igjen?

RAVN.

Ja! Og det er virkelig ganske morsomt.

KONSUL.

Det maa være højst interessant.

209

RAVN.

Men hør, der falder mig noget ind. *Afsides til Fruen*. Kan De ikke laane mig et Tæppe eller saadan noget?

FRUE.

Ønsker De et Bordtæppe, saa ligger der et derhenne.

RAVN.

Ja det er egentlig for godt, men det faar nu at være. Maa jeg saa bede hele Selskabet om at gaa ind i den anden Stue og blive der, til jeg kalder Dem ind, en ad Gangen, saa skal De bare se Løjer.

LUISE.

Er det *salle d'Hébreu*?

RAVN.

Nej, det kalder man at fæste Pige. Men skynd Dem nu ind, for jeg skal gjøre nogle Kunster i Forvejen.

Mel. Fr. Ep. 58.

Gaa bort, om jeg maa be',
og naar jeg kalder, korn saa ind igjen!
saa skal De bare se,
at det skal rigtig blive Spænd.

BARON.

O hvor vi længes efter dette Spil!

LUISE.

Naar blot det kommer snart.

FRUE.

O ganske magnifique det blive vil!

KONSUL.

Ja det er aabenbart!

FRUE.

Maaske selv fra Paris
De har os hentet den

amusement?

RAVN.

Aa ja, naturligvis!
Jeg saa den der saa mangen Gang.

BARON.

O det er excellent!

210

KONSUL.

Ja det er stort!

LUISE.

Hvad siger du, Mama?

FRUE.

Naar i Paris *fortune* den har gjort,
saa gjør den her *éclat*.

RAVN.

Ja nu maa De gaa bort!

ALLE.

Vi gaa med Lyst, men og med Længselsve.
Lad Tiden blive kort,
til vi Mysteriet maa se!

De gaa.

FEMTENDE SCENE.

RAVN.

De skal mere faa det at føle end se. *Stiller to Stole jævnsides med en Stols Melletrum. Se saa! Tager Bordtæppet.* Nu breder vi det derover, og naar de saa kommer og sætter sig, falder de durk igjennem, hahaha! *Sætter sig paa den ene Stol.* Vi skulde egentlig have en Mand paa den anden Stol ogsaa, men

jeg kan lægge et Stolesæde for at holde fast.

SEXTENDE SCENE.

Ravn. Baron.

RAVN.

Hvad vil De? De kommer altfor tidlig.

BARON.

Jeg vil blot benytte det Øjeblik, da De er alene, for at tale et Par Ord med Dem.

RAVN.

Men saa maa De skynde Dem lidt.

BARON.

Jeg har fattet en Plan til Deres Bedste.

211

De maa ikke tro, at De har kunnet konservere Deres Inkognito; vi kjender Dem meget vel og veed blandt andet, at De kun er næstældste Søn.

RAVN.

Hvad vil det sige?

BARON.

Det vil sige, at De ikke kan vente nogen betydelig Arv efter Deres Hr. Fader. Kan De vel?

RAVN.

Nej, det er meget rigtigt.

BARON.

De erkjender vistnok Rigdommens Værd og har vel ikke noget imod, om man kunde gjøre Dem til Ejer af en betydelig Formue.

RAVN.

Nej, paa ingen Maade! Men hvorledes skulde det gaa til?

BARON.

Ved at gjøre et rigt Parti. De er jo naturligvis ikke forlovet?

RAVN.

Hvorfor tror De ikke det?

BARON.

Nej, for saa maatte man have hørt det. Men jeg har fundet en Brud til Dem, en ung, smuk, dannet Pige med mange Talenter og en Medgift paa en halv Million - hvad siger De? hun har jo rigtignok en væsentlig Mangel.

RAVN.

Hvad er det?

BARON.

Hun er ikke adelig.

RAVN.

Aa skidt! hvad gjør det?

BARON.

Vel er hendes Moder adelbaaren, men Faderen er af borgerlig Herkomst; dog har han grundet Haab om at blive baroniseret. Og Herregud - det er brave Folk, og en halv Million finder man ikke paa Gaden.

RAVN.

Nej det er sgu vist. Men hvem er det?

BARON.

Frøken Varbjerg.

RAVN.

Frøkenen! det var som Satan! Mener De, at hun vil have mig?

BARON.

Det kan jeg naturligvis ikke vide, men jeg 212 har Grund til at formode det. Jeg har saa løselig omtalt denne Plan for Forældrene, og de var naturligvis let stemte derfor, da det jo maa være dem en Ære.

RAVN.

Ja vist! men Frøkenen?

BARON.

Ja jeg kan ikke tvivle paa, at hendes Moder ifølge sin fine Takt har ymtet noget om denne Sag for hende, og hvis hun havde haft noget bestemt derimod, saa var jeg vist bleven underrettet derom.

RAVN.

Men hvad vil De da have, at jeg skal gjøre?

BARON.

Det maa jeg overlade til Dem selv. Jeg vilde blot give Dem et Vink; for Resten vil der jo hengaa Maaneder, inden et nøjere Bekjendtskab bliver stiftet. De tager mig det vel ikke fortrydeligt op?

RAVN.

Nej - Tak skal De have!

BARON.

Nu gaar jeg, saa kan De uforstyrret fortsætte Deres Forberedelser til Spøgen.

Gaar.

SYTTENDE SCENE.

RAVN.

Hille den flyvende Syge! sikken et Tilbud! Hør, jeg tror sgu, Frøkenen tog mig, naar jeg friede til hende. Og saa en halv Million - saa skulde Pokker være Skrædder længer! Men Mine - aa, hun kan ikke fortænke mig i det, for hun vilde gjøre det samme, naar hun var i mit Sted. Og desuden - naar jeg bliver Baron, saa kan jeg jo sagtens faa hende gift med en Greve eller saadan en Støder. - Men jeg skulde jo tænke paa Legen - aa, Fanden i Vold med de Stole! *Sparker til dem*. Nu vil jeg sgu fri. *Aabner Døren og kalder*. Frøken Varbjerg!

213

ATTENDE SCENE.

Ravn. Luise.

RAVN.

Værsgo at træde nærmere!

LUISE

ser sig om.

Jeg ser intet hemmelighedsfuldt.

RAVN.

Det er heller ikke noget, man skal se.

LUISE.

Ah, man skal maaske høre? jeg er lutter Øre.

RAVN.

Ja ser De - *afsides*. Nu har jeg sgu glemt Opskriften. *Højt*. Bi lidt! nu har jeg det.

Mel. af E. Bruun.

1.

Der er en Frøken saa fin og skjær,
hun taler Fransk og kan synge og spille,
og hendes Øjne staar aldrig stille,
og Munden den smiler saa mildt til enhver.
Og fornem er hun, og Væsen hun har,
og dermed Dejlighed og hun forener,
og Grunker dem arver hun efter sin Fa'r,
saa kan De nok gjætte, hvem jeg mener.
Kan De det gjætte?

LUISE.

Nej!

RAVN.

Det er Dem selv.

LUISE.

Er det mig?

RAVN.

Ja mænd er det saa. Nu skal De høre videre.

2.

Og saa er der en Fyr, af Skabning klejn
og fremmed end i de fornemmes Sale;
men naar man vil om hans Væsen tale,
saa tror jeg dog ej, der er noget i Vej'n.
Og alle holder nu højt ham i Pris,
for Lystighed med Forstand han forener;
han nylig er kommen hertil fra Paris,
saa kan De vel gjætte, hvem jeg mener.
Kan De det gjætte?

214

LUISE.

Ja det er Dem selv.

RAVN.

Gu er det saa.

3.

Af dette hersens jeg nok maa tro,
De let vil kunne til Resten Dem gjætte;
det nette passer jo for det nette,
og nette man finder jo begge de to.
Er det ej rigtigt, at Frøkenen da
sin egen Nethed med Fyrens forener?
Og hvis De nu svarer paa det med et Ja
se saa har De gjættet, hvad jeg mener!
Vil De det gjætte?

LUISE.

Det er jo kun en Leg?

RAVN.

Nej, det er mit Alvor.

LUISE.

Hvad vil De?

RAVN.

Jeg vil - ja jeg vil fri. Her staar jeg, her er min Haand, her er mit Hjerte - vækseartig!

LUISE.

Men vi har jo kun kjendt hinanden saa kort.

RAVN.

Det er meget vist, men jeg kunde sgu ikke holde mig længer.

LUISE.

Men jeg veed endnu ikke rigtig, hvem De er; saa maa De da først sige mig Deres egentlige Navn.

RAVN

brøsig.

Ja naar De ikke vil, saa er det en anden Sag, saa -

LUISE.

Jeg forstaar Dem; De vil ikke elskes for Deres Rang og Stilling, men blot for Deres Person.

RAVN.

Nej, ikke for min Rang, blot for min Person. Hvad siger De saa?

LUISE.

Jeg elsker dig.

RAVN.

Tusind Tak. *Omfavner hende.* Min Luise!

LUISE.

Min - hvad hedder du?

RAVN.

Peter.

215

LUISE.

Min Peter! O hvor jeg er lykkelig! Men hør - for det første maa vi holde det hemmeligt.

RAVN.

Nej min Sæl maa vi ej. *Kalder ud ad Døren.* Konsulen og Fruen.

NITTENDE SCENE.

De forrige. Konsul. Frue.

KONSUL.

Naa - nu er vi forberedte paa at blive overraskede.

RAVN.

Det skal De ogsaa blive.

FRUE.

Kan vi saa faa Hemmeligheden at se?

RAVN.

Det er nemt gjort.

Kysser Luise.

KONSUL.

Hvad - hvad for noget?

FRUE.

Qu'est-ce que c'est que ça? hvad betyder det?

RAVN.

Det betyder blot, at vi to er bleven Kjærestere.

KONSUL.

Hvad? allerede?

FRUE.

Det var en *surprise!* Luise!

LUISE.

Jeg kunde ikke sige Nej, Mama!

KONSUL.

Og vi veed jo slet ikke, hvem De egentlig er; De har jo ikke en Gang sagt os Deres Navn og Stilling.

RAVN.

Jeg har jo sagt Dem det, men De vilde ikke tro mig.

KONSUL.

Aa skal vi nu have den Historie igjen? Jeg maa sige - hvad siger du?

FRUE.

Jeg siger, det er kjækt.

KONSUL.

Ja kjækt er det, overmaade kjækt, og maaske den Kjækhed er Brug i Paris, men den passer ikke for vort nordlige Klima.

216

FRUE.

Og dog maa vi samtykke deri. Hvad Elskov forbinder, kan Forældre ikke adskille.

RAVN.

Det var dejlig sagt. Hørte De det?

KONSUL.

Ja den Veltalenhed kan jeg ikke modstaa. Kom, min Svigersøn, lad mig omfavne Dem!

Han gjør det.

FRUE.

Kys mig, min Datter! *Gjør det.* Og saa mener jeg, at vi øjeblikkelig bør deklare Forlovelsen for hele Selskabet.

RAVN.

Ja det er det rigtigste! *Aabner Døren.* Værseartig alle sammen!

TYVENDE SCENE.

De forrige. Baron og de øvrige Gjæster.

BARON.

Naa, hvori bestaar nu den store Hemmelighed?

KONSUL.

Maa jeg præsentere Dem et forlovet Par: min Datter og Hr. Ravn!

BARON.

Hvad for noget? allerede? gratulerer!

Almindelig Gratulation.

BARON

til Ravn.

Det var da i en uhyre Fart. Og det er det, De kalder at fæste Pige - hahaha! De har altsaa tænkt paa det tidligere? Fæste Pige - hahaha! At det dog ikke kunde falde mig ind!

ENOGTYVENDE SCENE.

De forrige. Pilse.

PILSE.

Hvad er her paa Færde?

BARON.

En Forlovelse mellem Frøken Varbjerg og Hr. Ravn.

217

PILSE.

Det er ikke muligt! *Til Ravn.* Er det vel?

RAVN.

Jo det er saamænd.

PILSE

afsides til ham.

Men Herregud! jeg troede, at De netop vilde arbejde for min Sag.

RAVN.

Ja men jeg forstod Dem, som om De blot havde noget imod, at Halling fik hende, og saa, for at forhindre det, tog jeg hende selv.

PILSE.

De har altsaa misforstaaet mig - og derved har De gjort mig ulykkelig. Men *enfin* - vi vil være Venner alligevel.

RAVN.

Ja vel! Skal vi drikke dus?

De gaar hen og drikke.

TOOGTYVENDE SCENE.

De forrige. Halling.

HALLING

heftig.

Luise! er det sandt, at De vil forlove Dem med Ravn?

FRUE.

Forlovelsen er sket.

HALLING.

Det kan ikke ske - det er ikke muligt - jeg vil ikke tillade det.

KONSUL.

Hr. Halling, hvad er det for en Tone?

HALLING.

Jeg kan forhindre det, jeg kan give Oplysninger, som vil gjøre det umuligt. Veed De da, hvem denne Ravn er?

BARON.

Ja han er Greve - *hviskende* det er Grev Ravensberg.

HALLING.

Nej, han er Skræddersvend fra Helsingør - hvad siger De saa?

KONSUL.

Herregud - tror De paa den Historie? haha! Den har han ogsaa fortalt os, men vi ser skarpere. De kan derfor være ganske rolig.

218

HALLING.

Saa bliver jeg nødt til at sige Sandheden rent ud. Nu vel - De maa da vide, at det ikke gaar naturligt til, det er Hexeri, han har en Tryllering om Armen.

BARON.

En Tryllering, hahaha!

Almindelig Latter.

HALLING.

Aa, De skal ikke le - Hr. Ravn kan selv bevidne det. Det var i Nat ude i Dyrehaven, der traf vi en Hex -

BARON.

En Hex! hahaha!

Almindelig Latter.

KONSUL.

Min Ven, De taler over Dem.

HALLING.

Er der da ingen, der vil tro mig? Træk blot Kjolen af ham, saa vil De faa Ringen at se.

FRUE.

Hr. Halling! De er vist syg.

HALLING.

Saa maa jeg prøve det sidste Middel. Vil De da love mig at opsætte Deklarationen blot til i Morgen? Det er absolut nødvendigt; jeg fordrer det.

FRUE.

Hr. Halling har intet at fordre her. Deklarationen er sket.

LUISE.

De gjorde vist bedst i at gaa til Ro.

HALLING.

Tak, min Frøken, for Deres Opmærksomhed! Men De vil komme til at fortryde, at De ikke fulgte mit Raad; De vil alle sammen blive prostituerede.

Iler ud.

TREOGTYVENDE SCENE.

De forrige uden Halling.

KONSUL.

Det var en højst ubehagelig Scene.

RAVN.

Ja jeg vilde ikke haft det for to Skilling.

FRUE.

Ja det kommer der af, naar man er for liberal med at vælge sin Omgang. De Studenter mangler den sande Dannelse.

KONSUL.

Jeg vil foreslaa, at vi nu opløser Spillepartierne og morer os med de Løjer, som min tilkommende Svigersøn har lært i Paris.

BARON.

Ja, det er superbe.

Mel. Fr. S. 58.

KOR.

Nu Glædens fulde Røst
fra Loft og Vægge klinge skal igjen,
og under munter Lyst
skal denne Aften glide hen.

BARON

til Ravn.

Men De er Manden, hvem vi lider paa.

KONSUL.

De sørge maa for alt.

FRUE.

Ja Dem det er, til hvem vi alle gaa
og hente Viddets Salt.

KOR.

Hr. Ravn han er vor Trøst,
han Glædens Stemme vække skal igjen,
og under munter Lyst
skal denne Aften glide hen.

220

FJERDE AKT.

Samme Aften. Hallings Værelse.

FØRSTE SCENE.

Halling gaar op og ned ad Gulvet. Margrete.

MARGRETE
udenfor.

Hr. Halling! Er De oppe endnu?

HALLING.

Ja, værsgo!

MARGRETE.

Naa, hvorledes har De det? Frøkenen siger, at De blev syg.

HALLING.

Aa det var ingenting.

MARGRETE.

Jeg vilde spørge, om De ikke kunde have Lyst til lidt Is eller Gelee eller et Glas Vin. Det kunde maaske hjælpe.

HALLING.

Nej Tak! kommer det Tilbud fra Familien derovre?

MARGRETE.

Nej Gud! saadan noget har de ikke Tid til at tænke paa. Men jeg kunde jo nemt bringe noget over til Dem, uden at Fruen mærkede det. Der er saamænd Guds Velsignelse.

HALLING.

Nej, De skal have Tak. Nu gaar jeg i Seng.

MARGRETE.

Ja det har De maaske ogsaa bedst af. Men hør, Hr. Halling! hvad skal vi gjøre ved Jomfru Tokkerup?

HALLING.

Jomfru Tokkerup?

MARGRETE.

Ja den lille Mine, De kjender hende jo nok. De kommer jo til Tokkerups.

221

HALLING.

Gjør jeg?

MARGRETE.

Ja det fortalte Jomfruen mig, og det er jo ogsaa en ganske net Familie. De er jo rigtignok ikke saa gentile, men Herregud, for Dem og mig og vores Lige kan det jo være godt nok.

HALLING.

Ja vist! Men hvad fejler hun da?

MARGRETE.

Aa hun fik det akkurat ligesom De. Vi stod derude og skar Kage, og saa paa en Gang begyndte hun at lytte, og saa foer hun lige lukt ind i Stuen og rakkede Frøkenen og Fruen saadan til, saa det var gefærligt. Og nu staar hun ude paa Gangen og græder, og jeg kan ikke faa hende til at gaa ned.

HALLING.

Den stakkels Pige!

MARGRETE.

Aa hvad! Greven har vel gjort nogle Løjer med hende -

HALLING.

Greven? Naa De mener Hr. Ravn!

MARGRETE.

Ja - og saa tror den dumme Tøs, at han vil gifte sig med hende, i Stedet for at betragte det som en Ære og Fornøjelse. For jeg har nu set mange fine Folk, og jeg skulde tro, at jeg forstaar mig paa det; men hans Lige har jeg aldrig truffet paa.

HALLING.

Er han gaaet hjem?

MARGRETE.

Nej, dertil morer de dem rigtignok altfor godt. De støjer og de tumler og dominerer, saa det staar efter, og han er Manden for det hele.

Mel. Fr. S. 22.

1.

Ja i et saadant Selskab maa
man kalde ham en Skat,
og hele Huset har han paa
den anden Ende sat.
Hvad han siger -

222

HALLING.

Hvad han siger -

MARGRETE.

Lystre de glat,
Og de morer dem saa godt,
og de morer dem saa godt,
og der synges lystig og der lees,
og de danser -

HALLING.

Og de danser -

MARGRETE.

Rundt i en Kreds.
Og de morer dem saa godt.

HALLING.

Og de morer dem saa godt.

BEGGE.

Og de morer dem saa godt.

2.

MARGRETE.

Og Kispuds leged alle nu
fra yngst til allerældst,
saa flere Ruder gik itu
og knap et Glas blev frelst.
Løse Panter -

HALLING.

Løse Panter -

MARGRETE.

Gjør de dog helst.
Og de morer dem saa godt,
og de morer dem saa godt.
Da Baronen dansed Menuet
han med Fruen -

HALLING.

Han med Fruen -

MARGRETE.

Faldt nok saa net.
Og de morer dem saa godt.

223

HALLING.

Og de morer dem saa godt.

BEGGE.

Og de morer dem saa godt.

MARGRETE.

God Nat, Hr. Halling!

Gaar.

ANDEN SCENE.

HALLING.

Hahaha! Det maa klæde de Folk udmærket; men de har endelig godt af det. Det gjør mig kun ondt for Luise, jeg havde dog troet, at hun holdt af mig. - Aa hun er ikke et Haar bedre end de andre, og Klint havde Ret i, at jeg ikke hører hjemme i det fornemme Slæng. - Der staar nu den stakkels Pige ude paa Gangen og græder. Hvor anderledes varm og ærlig og uskyldig er hun. Jeg vil dog prøve paa at trøste hende. *Gaar hen imod Døren.* - Jeg er overbevist om, at det vilde ærgre Luise, om jeg forlovede mig med en anden. Hun er nu stolt af at have ruineret mig for hele mit øvrige Liv. Nej pyt, min gode Frøken! jeg ruineres ikke saa let. *Aabner Døren.* Der staar hun - med et Mandfolk. Det er hendes Fader. Jeg skal se at faa dem herind.

Gaar.

TREDIE SCENE.

Halling. Mine. Tokkerup.

HALLING
i Døren.

Værsgo at træde indenfor!

TOKKERUP.

Takker ærbødigst. Vi kommer vist til Ulejlighed.

224

HALLING.

Vil De ikke tage Plads! *Tokkerup bliver staaende, Mine sætter sig.* Jeg vilde blot give Dem nogle Oplysninger med Hensyn til, hvad der er sket her i Aften.

TOKKEREP.

Ja jeg hører, at Hr. Ravn er bleven forlovet med Frøken Varbjerg; det er virkelig en overmaade Lykke. Men Mine der, hende gefaller det ikke.

HALLING.

Nej, Jomfruen har jo rigtignok Grund til at føle sig krænket.

MINE
grædende.

Aa det er ikke for min egen Skyld. Men jeg veed, at Peter aldrig vil blive lykkelig med den Frøken.

HALLING
afsides.

Det er dog en elskværdig Pige. *Højt.* Tro mig, kjære Jomfru! Ravn fortjener virkelig ikke Deres Medynk, det er en meget daarlig Person.

MINE.

Aa fy, Hr. Halling! hvor kan De dog sige saadan noget?

TOKKERUP.

Og hvad skader det dig saa videre? Du kan jo sagtens faa dig en ny Kjæreste, hvor du har faaet alle de andre.

HALLING.

Hvad? Har De været forlovet før?

TOKKERUP.

Aa ikke mere end en Snes Gange.

MINE.

Kommer du nu med det igjen. *Til Halling.* Nej, jeg har ikke været forlovet mere end fem Gange.

HALLING.

Fem Gange?

TOKKERUP.

Knap maalt.

MINE

grædende.

Men jeg har aldrig elsket nogen af de andre saadan som Peter. Og jeg veed ogsaa, at han i Grunden holder allermest af mig.

HALLING.

Nej, De kan tro, han holder kun af sig selv.

MINE

rask.

Hvem har sagt Dem det?

225

HALLING

forlegen.

Jo jeg - jeg synes, at det -

MINE.

Aa behold De Deres Syner for Dem selv! Jeg har ogsaa Øjne i Hovedet. - Nej, det er den Frøken, der har forlokket ham, og saa den opblæste Frue. *Grædende til Tokkerup.* Du skulde høre, hvordan hun talte til mig. Hun beskyldte mig for at rende paa Dansebod.

TOKKERUP.

Ja, men det gjør du jo ogsaa.

MINE.

Det er den sorteste Løgn - veed du det - uden du maaske vil kalde Kjæden for en Dansebod. *Grædende.* Nej om jeg end er fattig, saa er jeg dog honnet, og hun skal ikke have Lov til at blamere mig for fremmede Folk.

TOKKERUP.

Men det er sandt, Hr. Studenten havde jo noget at fortælle.

MINE.

Ja hvad var det?

HALLING

kold.

Aa, nu kan det være det samme.

MINE.

Nej kom kun med det!

HALLING.

Aa jeg vilde blot vise Dem, at der hersker en Fejltagelse, og at Deres Kjærlighed til Ravn i Grunden er en Indbildning.

MINE.

Den Snak kan De gjerne spare Dem. Maa jeg være fri!

HALLING.

Naar De blot vil tillade mig -

MINE.

Nej se til ham! Han vil ogsaa gjøre sig vigtig.

TOKKERUP.

Men Mine dog! Er du gal?

MINE.

Jeg har ikke bedt om hans Raad, lad ham holde sin Næse fra min Kjærlighed. *Grædende, idet hun gaar.* Og fordi man er ulykkelig, skal ikke enhver Laps have Lov til at overfuse en, for jeg er en honnet Pige, og jeg vil ikke taale Næsvisheder af saadan en -

Gaar.

226

FJERDE SCENE.

Halling. Tokkerup. Siden Ravn.

HALLING

afsides.

Det var den anden Illusion.

TOKKERUP.

Hr. Studenten skal ikke kere sig om hvad hun siger, for rigtignok er hun min Datter, men det er en snavs Tøs, som kun skaffer mig Fortrædeligheder.

RAVN

kommer.

Hør, Halling - Aa De har fremmede.

TOKKERUP.

God Aften, Hr. Ravn!

RAVN.

God Aften! Jeg synes, jeg skal kjende den Mand. De er -

TOKKERUP

bukker.

Skomager Tokkerup til Herrens Tjeneste. Jeg vilde blot tage mig den Frihed at gratulere Herren angaaende Deres Forlovelse, og dersom Herren i Deres Fornemhed skulde behøve en Skomager, - Herregud, det gjør jo baade store og smaa - saa vil jeg bede Dem huske paa mig.

RAVN.

Ja, der er jo Skomagere nok.

TOKKERUP.

Ak ja - der er altfor mange. Men hvis Herren en Gang skulde have lidt simpelt Arbejde, en Flik eller et Par Saaler eller et Taastød, saa - for gammelt Bekjendtskabs Skyld - kunde De gjerne tænke paa Skomager Tokkerup hernede i Kjælderen. Det skal blive gjort baade pænt og durabelt.

RAVN.

Jeg skal overveje det nærmere. Adjø.

TOKKERUP.

Tusind Tak! Ærbødigst!

Gaar.

FEMTE SCENE.

Halling. Ravn.

HALLING.

Maa jeg spørge, hvad De vil her?

RAVN

sætter sig.

Aa jeg vil bare puste lidt, jeg er saa 227 nederdrægtig træt. De kan ogsaa tro, vi har gjort et farligt Mudder derinde. Og naar jeg drikker Vin, saa bliver jeg altid søvnig. Det maa vel ogsaa snart være Sengetid?

HALLING.

Ja, Klokken gaar stærkt til tolv, og nu skal jeg i Seng.

RAVN.

Værsgo, De skal ikke genere Dem. Men det er sandt, jeg skulde sige Dem fra min Svigerpapa, at De skal flytte, for jeg skal have Deres Værelser, til vi rejser paa Landet.

HALLING.

Ja saa?

RAVN

ser sig om.

Aa det er jo ogsaa en ganske pæn Stue. Monstro nu den Stol følger med?

HALLING.

Ja det er i det mindste ikke min.

RAVN

lægger sig i Gyngestolen.

Ja, jeg kan i Grunden faa det ganske godt.

HALLING

ærgelig.

Hør, Hr. Ravn, jeg maa sige Dem - nu maa De gaa.

RAVN

strækker sig.

Tror De? Jeg havde nu allermest Lyst til at komme i Dynerne. Men de længes vist gruelig efter mig derinde.

HALLING.

Ja det gjør de vist. Gaa De!

RAVN

rejser sig.

Ja saa maa man vel. *Gaar frem og tilbage.* Hør, Halling, jeg har dog i Grunden skudt Poppegøjen.

HALLING.

Det vil vise sig.

RAVN.

Ja, om en Maanedstid skal vi have Bryllup, saa skal De se en Stads.

Mel. Danser Majen skøn imøde. (Weyse).

1.

Ja, min Lykke jeg fandt iblinde,
og se nu har jeg vundet det Spil,
alting staar for mig jo paa Pinde,
jeg kan faa nu, hvad Fanden jeg vil.
228 Tænk, jeg holer - nu kommer det bedste -
da i Medgift en halv Million.
og i dette Aar eller næste
bliver min Svigerpapa Baron.

2.

Men hvor fornem jeg end skal være,
ej af Venner jeg Haanden vil sla';
jeg paa Dem skal tænke, min kjære,
jeg skal hjælpe Dem.

HALLING.

Tak skal De ha'!

RAVN.

Sov da vel!

HALLING.

Jeg Dem ønsker til Lykke.

RAVN.

Ja jeg iler til Lykke og Lyst,
jeg skal ind for atter at trykke
Frøken Luise til dette Bryst.

Gaar.

SJETTE SCENE.

Halling. Klint.

HALLING.

Det er i Grunden underligt, men jeg tror, at al min Forlibelse er gaaet over. Jeg er bleven saa let om Hjertet.

KLINT.

God Aften, Halling!

HALLING

farer ham imøde.

God Aften, min kjære Ven! Hør, det er udmærket, at du kommer nu. Jeg trænger saadan til et ordentligt, veritabelt Menneske.

KLINT.

Naa, hvad er der da paa Færde?

HALLING.

Aa, jeg er saa glad, men jeg veed ikke ret hvorfor. Jo oprigtig talt er det, fordi jeg har faaet en Kurv. Ja - egentlig har jeg da faaet to.

229

KLINT.

To! Naa det var godt bestilt. Men hvad var det for en Snegl, der gik fra dig nu?

HALLING.

Det var min Doktor, det er ham, der har kureret mig for Forlovelsessygen. Aa du kan tro, jeg er saa fornuftig, saa der er ingen Ende derpaa. Men hvor kommer du fra?

KLINT.

Aa vi kom fra Selskab, og da din Port stod aaben, fik vi Lyst til at se, om du var hjemme.

HALLING.

Naa du var i Selskab? Var der nogle smukke Piger?

KLINT.

Ja det kan du tro.

HALLING

ivrig.

Aa hvem var det? fortæl mig!

KLINT

leende.

Du er dog en rigtig Rus! Jo jeg skal love for, at du er bleven fornuftig. Men Søren og Hutter venter dernede paa Trappen.

HALLING.

Aa saa maa vi have fat paa dem. Jeg længes saadan efter de gamle Ansigter. Lad os gaa ned og hente dem! Kom!

De gaa.

Et Værelse hos Konsulen.

SYVENDE SCENE.

Ravn kommer ind, efterfulgt af Konsul, Frue, Luise, Baron, Pilse og Gjæster.

ALLE.

Hr. Ravn! Hr. Ravn!

Ravn sætter sig.

LUISE.

Kjære Peter, hvad skal vi nu have?

NOGLE.

Hr. Ravn, en ny Leg!

RAVN.

Nej, Børn, nu kan vi vel nok være trætte af det.

FRUE.

Aa nej! det bliver man aldrig træt af.

230

BARON.

Nej, dertil er det rigtignok altfor interessant.

Gaber.

RAVN.

Ja men hør, saa kan vi jo tage fat i Morgen Aften igjen.

KONSUL.

Aa ja, det kan vi - hvis De alle vilde bæere mig med Deres Selskab i Morgen igjen?

PILSE.

Ja jeg skal desværre til Hoffet.

RAVN.

Aa den Jammerjunker gjør altid Vrøvl. Hør, du kan jo tage Hoffet med.

BARON.

Hahaha! det er udmærket! *Til de andre.* Hører De, Hr. Ravn siger, at Kammerjunkeren kan tage Hoffet med. Hahaha!

Almindelig Latter.

KONSUL.

Hr. Ravn, maa jeg være saa fri at spørge, hvor De bor?

RAVN.

Jeg loserer hos Gjæts giver Kraft i Pustervig.

BARON.

I Pustervig? Hahaha!

Almindelig Latter.

PILSE.

Hør, hvis du skal tage ind paa et Hotel, saa kan du lige saa godt kjøre hjem med mig; jeg har Plads nok.

RAVN.

Tak skal du have! Saa sparer jeg den Mark.

Almindelig Latter.

KONSUL.

Det er dog en mageløs Vittighed.

FRUE.

Ja han har superbe Indfald, den kjære Greve.

BARON

griber et Glas.

Mine Venner! Afskedens Time slaar. Vi have tilbragt en Aften, rig og herlig som ingen anden, en Aften, der bestandig vil staa for os som den skønneste i vort Liv. Lader os da takke ham, som vi skyldte saa meget, lader os her ved det skummende Bæger nedbede Himlens Velsignelse 231 over den Pagt, han har sluttet, en Pagt mellem Kraft og Skjønhed, mellem Aand og Hjerte, mellem Rang og Rigdom. Lader os udtale, hvad vi føle os saa dybt forvissede om, at denne Pagt vil være ophøjet som hans Karakter, uplettet som hans Adelsskjold og urokkelig som vor Taknemmelighed.

ALLE.

Bravo! bravo! Hr. Ravn - de forlovede leve!

KONSUL og FRUE

rørte.

Tak, kjære Baron! Tak!

RAVN.

Ja hør, Baron! det var sgu kjønt.

BARON.

Synes De virkelig? det fornøjer mig ret.

Trykker hans Haand.

PILSE.

Ravn, kom! saa siger vi Farvel.

BARON.

Nej, vi maa blive lidt for at afkøle os, vi er saa echaufferede.

RAVN

afsides.

Naa, skal De nu blive længer endnu! *Højt.* Ja saa kan I jo gaa ind i Salen og faa jer lidt Is.

KONSUL.

Ja det er rigtigt! Vær saa artig!

De gaa.

FRUE

til Ravn, som bliver siddende.

Hr. Ravn, hvorfor kommer De ikke med?

RAVN.

Lad De mig om det - gaa De! *Hun gaar.* Nej hør! tag det Lys med, det skærer mig i Øjnene.

Fruen gaar og tager Armstagen med.

OTTENDE SCENE.

Ravn. Siden Luise.

RAVN.

Det er Pokkers, saa jeg er søvnig! *Lukker Øjnene.* Aa man kan ikke sove for de forbandede Lys. *Rejser sig og slukker alle Lysene.* Se saa! Nu kan man da faa sig en lille Lur. *Sætter sig.* Lad de andre saa more sig med deres Slikkeri.

232

LUISE

kommer.

Men her er jo ganske mørkt. Peter! er du her?

RAVN.

Er det dig, min Pige? Kom herhen og sæt dig ned ved Siden af mig! Jeg skulde just til at slibe mig en lille Skraber!

LUISE

sætter sig hos ham.

O Peter! jeg kan ikke beskrive, hvor jeg elsker dig.

RAVN

gaber.

Det kan jeg sgu heller ikke. Den forbandede Ring, den trykker mig.

Tager den af.

LOUISE.

Hvad er det for en ring?

RAVN.

Aa, det er en, jeg har arvet efter min Oldemoder.

LUISE.

Søde Peter! jeg har tænkt paa, at naar vi bliver gift, saa skulde vi gjøre en Rejse til Paris og til Italien - kunde det ikke være dejligt? Og du maa jo rigtig kunne vise mig om derovre. Han sover! Ja han har rejst hele den forrige Nat. - Gud, hvor jeg dog er lykkelig! Og hvor Emma Jul vil blive misundelig! Ak ja! *Klokken slaar tolv, man hører Ringen klinge paa Gulvet. I Halvsøvne.* Du tabte din Ring.

Sover ind.

NIENDE SCENE.

De forrige. Baron.

BARON.

Hvad? her er bælgmørkt! Hr. Ravn, Klokken er over tolv! vi maa nok hjem. Hr. Ravn, er De her? Aa han har vist en Spøg for. *Gaar og kommer tilbage med Lys.* Ja jeg skal nok finde Dem. *Sætter Lyset.* Hr. Ravn! *Opdager de sovende.* Der sidder han, den charmante unge Mand. *Betragter ham.* Hm, det klæder ham just ikke at 233 sove. Mærkværdigt, saa det forandrer ham! Vidste man ikke bedre, skulde man sige, at det var et ganske ordinært Ansigt.

TIENDE SCENE.

De forrige. Konsul. Frue. Pilsen. Gjæster.

KONSUL.

Ah, en sovende Gruppe! Se dog!

FRUE.

O de kjære Børn! - Fi don! det er afskyeligt!

BARON.

Ja, ikke sandt! det klæder ham ikke.

FRUE

heftig.

Luisse! vaagn dog! *Luisse slaar Øjnene op.* Rejs dig op!

LUISE.

Men hvor er da Peter? *Ser paa ham.* Men Gud! hvad har de gjort ved ham?

KONSUL.

Kald paa Greven - paa Hr. Ravn! Han sover saa stygt!

LUISE

rører ved ham.

Peter! Nej, det er ikke Peter! Hvad er det for noget afskyeligt noget? hvem er det?

PILSE

nærmer sig.

Aa det er bestemt et af hans lystige Indfald. Se, hvor han har majet sig ud!

FRUE.

Nej det er slet ikke ham. Det er ikke min Svigersøn.

KONSUL.

Men vi maa dog have at vide, om det er et Menneske eller en Dukke. *Rusker i ham.* Rejs Dem!

RAVN.

Ja Mester! nu kommer jeg. *Aabner Øjnene.* Men det er sandt, skal vi saa tage hjem?

LUISE.

Uh, sikken en Stemme!

KONSUL.

Min Herre, hvad skal det betyde?

RAVN.

Ja gæt en Gang! Hehehe!

PILSE.

Jeg er overbevist om, at det dog er ham. Hør, tag nu den grimme Maske af!

Tager ham i Ansigtet.

234

RAVN

slaar ham over Haanden.

Tag du dit eget Flødeskæg af! Hehehe! Naa, hvorfor griner I ikke?

PILSE

forfærdet til de andre.

Det var hans eget Ansigt.

BARON.

Jeg kan ikke begribe, hvor Kammerjunkeren kan være saa blind. Der er jo ikke Spor af Lighed.

KONSUL.

Nej, De har Ret. Men hvem er det da? og hvor er han?

BARON.

Det maa være en Spøg, en ikke ganske heldig Spøg af den kjære Greve. Han maa være her i Nærheden. Men hvem er det, han har sat i sit Sted? *Til Ravn.* Hør, min Ven! vi vil ingen Løjer have mere. Hvem er De?

RAVN.

Aa Baron, De er en Rad! Hehehe!

BARON.

Det er en impertinent Person.

RAVN.

Aa lad nu være med de Narrestreger! Ellers bliver jeg sgu gal i Hovedet.

KONSUL

farer hen til ham.

Svar nu - hører De! Hvem er De, og hvad skal det betyde?

RAVN.

Aa det er slet ikke morsomt. Luise, kom og kys mig!

FRUE.

Uforskammede!

BARON.

Jeg tror virkelig, at han vil udgive sig for Hr. Ravn!

KONSUL.

Men, Luise, du maa jo vide, hvordan det er gaaet til. Hvordan er du kommen til at sidde ved Siden af det Menneske?

LUISE

grædefærdig.

Søde Papa! jeg veed det ikke. Jeg sad og talte saa yndig med Ravn, og saa lukkede jeg Øjnene, og da jeg vaagnede, saa -

FRUE.

Græd ikke, mit Barn! det er en Spøg, som jeg ikke havde tiltroet en Mand som - som Hr. Ravn. Men hvor er han?

235

BARON.

Ja hvor er han? Det kan ikke hænge saaledes sammen. *Til Ravn.* Vil De forklare Sagen, hører De! Svar nu?

KONSUL.

Ja ellers sender vi Bud efter Politiet.

RAVN.

Men Gudbevares! Jeg er jo Peter Ravn, Deres Svigersøn!

FRUE.

Og det tør man byde os!

KONSUL.

Den Ide skal Politiet nok pille ud af Dem.

RAVN.

Men alvorlig, er der ikke en eneste, som kjender mig?

ALLE.

Nej!

BARON.

Lad ham gaa! det er det bedste. Gaa Deres Vej!

RAVN.

Nej nu taaler jeg det min Sjæl ikke længer.

Mel. Fr. Ep. 64.

Nu bli'r jeg gal, jeg mig bort vil begive,
saa kan De ha' det saa godt, skal De se;
men hvis De ønsker, at her jeg skal blive,
maa De mig kjønt om Forladelse be'.

ALLE.

Nej nej nej!

RAVN.

De vil ej?

ALLE.

Her ser De nok, De kommer tilkort.

RAVN.

De vil ej?

ALLE.

Nej nej nej!
Gaa De kun bort!

RAVN.

Nu er jeg gal, saa vil her jeg forblive,
gyselig hævne jeg vil denne Tort.

236

BARON.

Vil De saa
bare gaa!

RAVN.

Min Sjæl om jeg det gjør.

KONSUL.

Gaar De ej,
saa skal jeg -

RAVN.

Ja rør mig, om De tør!

ALLE.

Sikkert er Manden -

RAVN.

Jeg er sgu riæl.

ALLE.

Gaaet fra Forstanden.

RAVN.

Det er De nok selv.

ALLE.

Hvad gaar der a' ham?
Strax vi nu maa la' ham
hente med Politi.

RAVN.

Hør mig dog bare!

ALLE.

Vi Dem ikke tror.

RAVN.

Jeg kan forklare -

ALLE.

Spar kun Deres Ord!

RAVN.

Kom, min Luise!
jeg skal dig bevise -

ALLE.

Maa vi være fri!

237

RAVN.

I vil altsaa slet ikke kjende mig igjen! - Godt Børn! jeg skal skaffe Vidner. *Gaar hen imod Døren, men kommer tilbage igjen.* Naa, har I betænkt jer? Godt! I skal faa det betalt.

Gaar.

ELLEVTE SCENE.

De forrige uden Ravn.

LUISE.

Søde Mama! hvad skal jeg gjøre? Jeg er saa bange for, at den rigtige Ravn aldrig kommer her mere.

BARON.

Jo derpaa kan Frøkenen være sikker, en Adelsmands Ord kan man altid stole paa.

KONSUL.

Han maa jo være her endnu, for han har jo ikke taget Afsked. Jeg vil dog ind og se efter ham i de andre Værelser.

PILSE.

Nej Konsulen bør blive her. *Henvender sig til de stumme Personer.* Vi vil jo med Fornøjelse anstille den fornødne Husundersøgelse, og vi skal nok bringe Desertøren død eller levende - hehehe!

Gaar med de stumme Personer.

KONSUL

raaber efter dem.

Og husk at se ind til Hr. Halling, der var han før.

FRUE.

Ja Hr. Ravn er vistnok den eneste, der kan befri os fra dette *mauvais sujet!*

BARON.

Aa nu vover han neppe at komme her tiere.

TOLVTE SCENE.

De forrige. Ravn. Hutter. Søren Torp. Klint.

RAVN.

Nu skal De se, her er nogle Folk, der kjender mig. Og Hr. Halling kommer strax med flere.

238

KONSUL

rækker dem Haanden.

Ah, god Aften, mine Herrer!

BARON

afsides til Fruen.

Hvad mon det er for Personer!

RAVN

til de nysankomne.

Ja tænk en Gang, jeg har været her hele Aftenen, og de har grint ad mig og forlovet sig med mig, men nu paa en Gang siger de, at det ikke er mig, og gjør en helvedes Velstand, saa -

KONSUL

til Ram.

Stille! - Hr. Hutter, De kjender altsaa Hr. Ravn?

HUTTER.

Ja jeg traf ham i Formiddags hos Halling, men han havde rigtignok ikke den fjerneste Lighed med den Mand der.

KONSUL

til Ravn.

Der kan De se.

RAVN.

Men Hutter dog!

HUTTER.

Den Ravn, jeg talte med, var en Mand med Energi i Øjet!

RAVN.

Hvad for noget i Øjet!

HUTTER.

Med Energi i Øjet og det levende Ord paa Tungen; det var en ægte, en gedigen liberal.

BARON.

Nej, vores Hr. Ravn er ikke liberal, han er egentlig Greve.

HUTTER.

Ja saa er det ikke ham, jeg kjender.

RAVN.

Men, bedste Hr. Søren, kjender De mig da heller ikke?

SØREN TORP.

Ja jeg veed ikke ret.

RAVN.

Aa hvad! kjend mig!

SØREN TORP.

Mine Herrer og Damer! den omtalte Hr. Ravn er jo aabenbart en Ironiker, det vil sige, en Størrelse, der ligesom en Cirkelperiferi har uendelig mange Sider.

BARON.

Men jeg forstaar ikke - hvem er da den liberale, som Hr. Hutter omtaler?

239

SØREN TORP.

Det er een Side af ham.

KONSUL.

Og Greven?

SØREN TORP.

Det er en anden Side af ham.

HUTTER

peger paa Ravn.

Og den Person der?

SØREN TORP.

Det er en tredie Side af ham.

RAVN.

Men er jeg da mig selv, eller er jeg ikke mig selv?

SØREN TORP.

For Øjeblikket er De ikke Dem selv.

RAVN.

Men du himmelske Grosmægtighed! er da hele Verden bleven ukjendelig?

BARON.

Hør, min gode Mand, forføj han sig nu bort, og tak vor Naade, at han slipper saaledes fra det.

RAVN.

Nej, jeg gaar ikke bort, det gjør jeg ikke, for jeg kan bevise -

BARON.

Bevis!

RAVN.

Kan Baronnen huske, at De før sagde til mig, at denne hersens, der regederer »Fædrelandet«, at han skulde hænges?

HUTTER.

Har han sagt det?

BARON.

Ja - og det gjør jeg endnu.

RAVN.

Og kan Konsulen huske, at De betroede mig, at De tænkte med det første at blive Baron?

HUTTER

heftig.

Det er en skammelig Bagvaskelse! Konsul Varbjerg, Frihedens trofaste Stridsmand - Baron!

KONSUL.

Det er naturligvis en Opdigtelse.

BARON.

Hvorfor vil De ikke være det bekjendt? Det er jo en hæderlig Stræben. *Til Hutter.* Det er ganske rigtigt, Konsulen ønsker at hæve sit Gods til et Baroni.

HUTTER.

Er det sandt? *Til Konsul.* Og det er Dem, som ved vort Gilde i Gaar drak Skaaler og holdt 240 Taler for Frihed og Lighed. Jeg har beundret Dem, men nu er det forbi - De er falden dybt i mine Øjne, og i Morgen skal De være falden i hele Folkets.

KONSUL.

Men bedste Hr. Hutter -

BARON

til Konsul.

Naa, saa De besøger endnu politiske Gilder?

KONSUL.

Ja - det var ganske hændelsesvis.

BARON.

Den Hændelse vil vistnok ikke være gunstig for Deres Ansøgning.

KONSUL.

Men jeg beder Dem, Hr. Baron -

RAVN.

Hehehe! Nu ærgrer jeg ham dog.

KONSUL.

Aa det er ogsaa den uforskammede Person der! *Til Ravn.* Vil De gaa paa Øjeblikket!

HUTTER.

De rører ham ikke! Fortæl videre!

RAVN

retirerer bag Hutter.

Og kan De huske Frue, den Gang Mine Tokkerup kaldte Dem en Rappenskralde? hvad? hehehe!

FRUE

til Konsul.

Du maa skaffe ham bort.

BARON.

Men hvoraf veed han dog alt det?

TRETTENDE SCENE.

De forrige. Halling. Tokkerup. Mine.

Mel. Bondedans.

1.

RAVN.

Aa kom, Hr. Halling!

HUTTER.

Deres Votum er nødvendigt.

BARON.

Her er en Sag, som ikke klares let.
Den Personage. -

HUTTER.

Han fortæller -

FRUE.

Ja hvor skændigt!

SØREN TORP.

Men jeg tør vædde, at han dog har Ret.

HALLING.

Hvad skal jeg svare?

BARON.

De skal forklare,
De skal os løse dette Gaadenet.

HALLING.

Hvad skal jeg svare?

KOR.

De skal forklare,
De skal os løse dette Gaadenet.

2.

BARON.

Her er Forvirring!

FRUE.

Her er Tummel!

HUTTER.

Her er Trætte!

SØREN TORP.

Hele Forsamlingen er rent konfus.

FRUE.

De maa jo vide -

HUTTER.

De maa kjende jo den rette.

KLINT.

Du har jo bragt ham her til dette Hus.

HALLING.

Hvad skal jeg svare?

BARON.

De skal forklare,
De skal nu vække os af denne Rus.

242

HALLING.

Hvad skal jeg svare?

KOR.

De skal forklare,
De skal nu vække os af denne Rus.

HALLING.

Da jeg forudsaa, at mit Ord ikke vilde blive taget for gyldigt, har jeg medbragt et Vidne, der har kjendt Hr. Ravn længere end nogen af os andre.

Mine træder frem.

FRUE.

Det røber stor Takt af Dem, Hr. Halling, at føre det Fruentimmer herop.

MINE.

Aa jeg er slet ikke mere Fruentimmer end som Fruen - veed De det. *Til Halling.* Men hvor er saa Peter?

HALLING.

Der sidder han jo.

MINE.

Nej, det er jo ikke Peter.

RAVN.

Jo gu er det mig.

MINE.

Uh, Peter, hvor du er bleven ækel! Nej, nu maa Frøkenen gjerne beholde ham for sin egen Mund.

HALLING

til Ravn.

Har De Deres Ring endnu?

RAVN

føler paa sin Arm.

Min Ring? Jeg havde den sgu før, da jeg sad og sov. Luise, du har bestemt taget den.

LUISE.

Nej, den faldt paa Gulvet.

RAVN.

Haha! der fangede jeg hende. Nu kan De høre, at hun kjender mig. Men saa maa den jo ligge her endnu.

Leder paa Gulvet.

FRUE.

Men det er da ubegribeligt, Luise!

FJORTENDE SCENE.

De forrige. Pilse. Gjæster. Margrete.

KONSUL.

Hr. Kammerjunker! har De saa fundet min Svigersøn?

PILSE.

Nej, han maa være taget hjem.

RAVN

rejser sig halvt.

Hør, lille Kammerjunker! Kan du huske den Historie, du havde haft med en Hofdame paa Sorgenfryd?
Hvad - hahaha!

BARON.

Paa Sorgenfrei! Fortæl!

RAVN.

Nej, naar De forlanger det, saa gjør jeg det slet ikke. Men jeg kan adskillige nysselige Historier om Dem alle sammen, som nok skal komme ud blandt Folk.

BARON.

Det er da en ubegribelig Alvidenhed.

FRUE.

Det Menneske er i Stand til at blamere os alle sammen.

KLINT

træder frem.

Ja vi andre kan jo sagtens tie, men paa dette Menneske maa Konsulen vist stoppe Munden med nogle Penge.

RAVN.

Ja, stoppe Munden med nogle Penge, for ellers fortæller jeg sgu alting.

KONSUL.

Skal den uforkammede oven i Kjøbet have Penge?

BARON.

De bliver nødt til det.

RAVN.

Ja jeg maa bede om femhundrede Rigsdaler.

KONSUL.

Femhundrede Rigsdaler?

RAVN.

Ja saa tager jeg strax til Helsingør og gaar i Kompagniskab med Mester! Saa bliver De af med mig.

FRUE
til Konsul.

Giv ham dem!

244

KONSUL.

De skal faa dem, men saa tier De med alting - hvor De saa har det fra.

RAVN.

Jeg tier bomstille.

LUISE.

Bare dog Ravn kommer i Morgen!

BARON.

Vær De rolig, han kommer nok.

RAVN.

Ja vent paa ham - hahaha! Hør, Mine, nu vil du vel nok have mig?

MINE.

Nej, det veed Gud, jeg ikke vil.

TOKKERUP.

Aa, bi bare lidt! Hun giver sig nok.

Studenterne i Midten, Tokkerups med Ravn til venstre, Konsulens med Baronen, Pilse og Margrete til højre, de andre Gjæster bagved.

Mel. Fr. S. 55.

1.

KLINT.

Her to forskellige Verdner repræsenterede staa,
der er den fine Portion og den anden der.
Begge, Filistre, halvslumrende gjennem Livet gaa,
begge kun bejle til det, som er uden Værd.

KONSUL.

Ja men en Rang, kjære Ven,
den er overmaade god.

BARON.

Naar man forbinder med den
adeligt Blod.

LUISE.

Og saa Baller - tænk Baron!

PILSE.

Og en smagfuld Dragt dertil -

FRUE.

Og en fransk Konversation
altid jeg prise vil.

MARGRETE.

Ja selv den, der kommer som Spurv i Tranedans,
kan heroppe snart lære Elegans.*)

* - 245

2.

KLINT.

Nede i Kjælderen sidder -

TOKKERUP.

Skomager Tokkerup,
slider for Føden og trøster sig ved en Taar.

MINE.

Medens hans Datter -

RAVN.

Saa blomstrende som en Rosenknop -

MINE.

Gjerne til Dans, men kun nødigt i Køknet gaar.

KLINT.

Mellem de to Verdener
tror man der er et vældigt Spring.
men dog i Grunden det er
slet ingen Ting.
Faar man blot det ydre Skin -

RAVN.

Er der ingen Forskjel mer,
da kan selv en Fyrrepind
gjælde for Kavalier.
Men naar atter mistet han har den laante Glans,
staar han flov som Spurven i Tranedans.

3.

KLINT.

Mellem dem begge Studenten sin skjulte Bolig har,
der han til Sandheden vier sit stille Liv.

HUTTER.

Gløder for Frihed -

SØREN TORP.

Og ser gjennem Ironiens Glar
rolig og stolt paa Filistrenes Lyst og Kiv.

KLINT.

Stundom et lokkende Skin,
der naar Studentens dunkle Bo,
drager i Verden ham ind,
bort fra hans Ro.

246

HALLING.

Og i Livets Jammerdal
styrter han sig dristig frem,
til han, træt af Haab og Kval,
atter maa flygte hjem.
Da forstaar han, naar han igjen har faaet sin Sans,
at han selv var Spurven i Tranedans.